

Береке

Алаңайтын берекеси жаасын!

УЧУРУБУЗДА ҮММӨТТҮН АБАЛЫ:
ЭМНЕЛЕРДИ ЖОГОТТУК?
ЭМНЕЛЕРГЕ МУКТАЖЫЗ?

БИШКЕК КЫЗ КУРАН КУРСУ

Бишкек Кыз Куран курсу 2015-жылдын 15-январь айында ачылды.

150 кишилигүү студентке ылайыкташтырылган.

Окуу мөөнөтү 2 жыл.

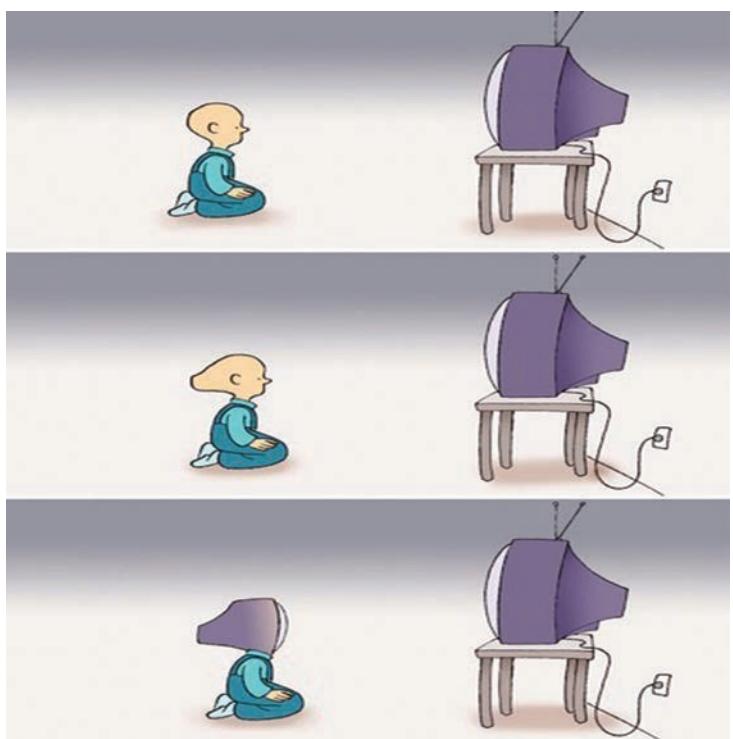
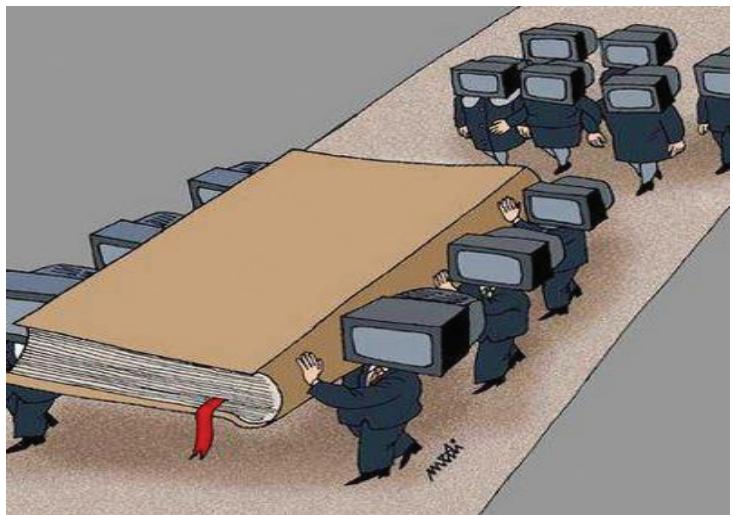
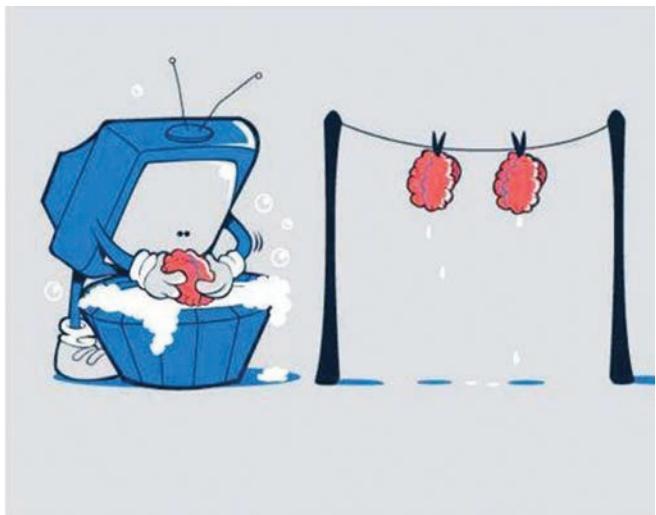
Бишкек Кыз Куран Курсу Муфтияттан бекитилген окуу планынын негизинде кыргыз жана орус тилдеринде жүргүзүлөт.

Окуу жайында студенттерди толук камсыз кылуучу, жашоосу үчүн бардык шарттары бар 100 орундуу жатакана иштейт.

Ошондой эле, күн сайын үч маал ысык тамак берилет.

Биздин дарек: Бишкек ш., Ленин району, Ахунбаев/Репина 200
Байланыш телефондор: 0770 614 605

КҮЛ ЖАНА ОЙЛОН

ИЗГОТОВЛЕНИЕ МЕТАЛЛОКОНСТРУКЦИЙ

Фермы,
Ворота,
Навесы,
Ограды,
Вольеры,
Скамейки,

Цветочницы,
Перила,
Лестницы,
Заборы,
Качели.

ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПОДХОД К КАЖДОМУ КЛИЕНТУ..
КАЧЕСТВЕННО, НАДЕЖНО, БЫСТРО!

Все вопросы по тел; 0 551 06-81-90 Рустам

УЧУРУБҮЗДА ҮММЕТТҮН АБАЛЫ:
ЭМНЕЛЕРДИ ЖОГOTTУК?
ЭМНЕЛЕРГЕ МУКТАЖЫЗ?

Киришүү

Ассалааму алайкум калайык журт, кадырман окурмандар!

Журналыбыздын үчүнчү санында «ЖАКШЫ ҮММӨТ» аттуу теманын алкагында, сиздер менен дагы бир ирээт көрүшкөнүбүзгө кубанычтабыз.

Алла Таала Али-имран сүрөөсүнүн 110 – аятында мындай дейт:

«Аллага ыйман келтирген, жакшылыкка үндөгөн, жамандыктан тыйган, адамзат үчүн жиберилген жакшы коом болдуңар!»

Тафсир аалымдарынын айтуусуна караганда, аяттагы «жакшы коом, жакшылылуу үммөт, жакшы үммөт» – бул Мухаммад Мустафанын (*саллаллаху алайхи васаллам*) үммөтү. Башкача айтканда, Алла Таала биз, мусулмандарды мактап жатат. Мактоо менен бирге жакшы үммөт болуунун жоопкерчилигин мойнубузга жүктөгөн.

Канткенде анык жакшы үммөт боло алабыз?

Жакшы үммөт – инсандардын караңгылышыктан жарыкка чыгарууга, аларга жакшылыкты насаат кылууга дилгир болот. Жакшы үммөттүн мындан башка дагы төмөнкүдөй сыпаттары болот:

- Суктандыра тургандай адептүү,
- Эне сыйктуу мээримдүү,

- Күн сыйктуу жоомарт,
- Топурак сыйктуу боорукер,
- Түн сыйктуу калкан,
- Пайгамбардын изги жолун жолдоғон инсан.

Момун пенде Алла Таалага болгон күлчүлүгүн мечитте гана эмес, үйүндө да, жумушунда да, көчөдө да чагылдырганга аракет кылыш керек. Ал үммөттүн намазы же орозосу эле эмес, бардык жүрүм-туруму, тамактанышы, соода сатыгы, жадагалса телефону дагы Жараткан Алланын ыраазычылыгына дал келиши керек.

Жакшы үммөттүн ажылыш жана умра ибадаты эле эмес, башка сапарлары, эл-журт, тууган-урук, колу-коншу, достор, кесиптештер менен болгон мамилеси да Исламдын чегинде болуп, тойдо да, үйдө да шарият чегинде жүрүү керек.

Жакшы үммөт Алла Тааланын буйруктарын бүт нерседен бийик жана ыйылыш көрөт. Жакшы үммөт өзүнө эле эмес башкаларга да күйүмдүү болот. Өзүнө кандай жакшылыктарды кааласа, башкаларга да ошондой жакшылыктарды каалайт. Жакшы үммөттүн колунан да, тилинен да башкалар зыян тартпайт

МАЗМУНУ

Никаких
всементинок
Я
мусульманин!

19

ЫМЫРКАЙДА
ЭМНЕ КҮНӨӨ?

18

Бир туугандарымды сагындым

3

Силердин эң жакшыңар – үй бүлөсүнө эң жакшы мамиле кылғаныңар

4

Абактан кудагыйыма кам

5

Мухаммаддын (с.а.в) жан-жаныбарларга кылган мамилеси

7

Балдарга кандай тарбия берип жатабыз?

8

Ар-Раззак

10

Учурубузда үммөттүн абалы:
Эмнелерди жоготтук?
Эмнелерге муктажбыз?

11

Медицинада чочконун эти

13

Аманатка бек болуу

14

Имам Сараксий

16

Намысыңды булгаба, ыйбалуу бол!

17

Как может в одном и том же человеке быть три лица?

20

Обязанности мужчины

21

Самый сильный том - кто победил свой гнев.

22

Хилья-и Шариф

24

Доброта мусульманина к соседям

26

Банановый рулет

27

Полезные фрукты для мозга

28

Береке

Түзөн:

Исакова Жазгул

Дизайн:

Конурбаев Бакытбек

Биздин дарек: Бишкек ш.,
Ленин району, Ахунбаев/
Репина 200

Байланыш телефон:

0770 614 605;

E-mail: bereke0115@gmail.com

БИР ТУУГАНДАРЫМДЫ САГЫНДЫМ

Шахин Хадижа

Дүйнө жүзүндө кайсы мамлекетте жашабасын, баардыгы Алланын Элчисинин (с.а.в) бир туугандары.

Өңү, түсү кандай болбосун, карабы же акпы, айрымасы жок. Жынысы аял болсо да, эркек болсо да анын бир туугандары. Бир тууганым деген сөздү Алланын Элчиси Мухаммад (с.а.в) 1437 жыл мурда өз оозу менен айткандыгына айқын далилдер бар.

Абу Хурайра(Аллах андан ыраазы болсун) мындай деди: «**Алланын Элчиси кабырга зиярат үчүн барган кездө:** «Силерге саламатчылык, тынчтык болсун, эй, кабыр калкы. Бир күнү биз дагы силердин жаныңарга келебиз» - дегендөн кийин бираз капалуу түрдө: «**бир туугандарымды сагындым, аттиң аларды көрө алсам каны**» - деп, айтты.

Сахабалар таң калыша: «-Пайгамбарым, биз сиздин бир туугандарыңыз эмесизли?» - деп сурасыты. Алланын элчisi мындай деп айтты: «-Силер менин жолдошторумсунар. Ал эми мен сагынган бир туугандарым менден кийин келишет, (Абу Яайланын баяндаганына карраганда)алар мени көрбөсө дагы мага ишенишет жана менин жолумду жолдошот. Мен аларды Кавсардын жанында күтүп алам». (Муслим1/150,151,)

Мухаммад Пайгамбарды (с.а.в) көрбөй туруп ыйман келтирүү, моюн сунуу жана аны сүйүү – акыр замандагы мусулман үммөтүнүн эң жогорку өзгөчөлүгү болуп эсептөт.

Бир хадисте мындай деп айттылат: «**Акыр заманга жакын кыйын мезгил болот. Ал учурда ыйманга бекем болуп, ак жолдон адашпай, динди тутунуп жүрүү – кызыл чокту кармап жүргөнгө тете кыйын**». (Тирмизи, Фитан73; Абу Дауд, Малахим, 17)

Пайгамбарыбыз (с.а.в) бул хадисинде кыйын кезең деп эмнени айттып кеткен?

Түрдүү диндер, түрдүү агымдар катуу иштеп, ушак айын, жалаа, бузукулук, жемкорлук, ахлаксыздык, үстөк пайыз кеңири жайылган доордо ыйманды сактап калуу эр кишинин иши.

Мындай учурда мусулман пенде сөзсүз түрдө диний билим алуусу керек. Сүннөткө бекем болуп, аң сезимди жана ишенимди сырткы таасирлерден коргошубуз керек. Сырткы бузуку таасирлерден коргонуу үчүн динибиздин жашоо эрежелерин, ыйман негиздерин жана шарият өкүмдөрүн жетик билүү жана турмушка алып келүү абзел. Болбосо, мындай чалкеш заманда алданып калуу же башкаларды ээрчип кетүү бир заматта болуп кетет. Жүрөктү таза кармап, ар дайым ибадатка бекем болуу зарыл.

Жараткан Алла Тааланын динине бек болуп, Пайгамбарыбыздын ак сүннөтү менен жашасак, Алланын ыраазычылыгын табарбыз деп үмүт кылабыз.

Жогорудагы хадистин уландысына көңүл буралы: «**Мен алардан мурун Кавсар көлүнө барам. Көңүл бургула! Арандардан кээ бирөөлөр Кавсар көлүмдөн ээнбаш төөлөр сыйктуу качышат. Мен аларга бул жака келгиле, бул жака келгиле деп кыйкырып чакырам. Мага төмөндөгүдөй жооп кайтарылат: - Алар сенден кийин келип жаңыланууну пайда кылышты. Сенин көргөзгөн жолундан адашышты. Башка жолго түшүштү.**

Андей болсо менден алыс болушсун, мага жакындаасын! –дейм».

Бул хадисте сүйүнчү кабар жана эскертүү бар.

Фуркан сүрөсүнүн 56 – аятында Алла Таала мындай дейт: «**Биз сени кабар берүүчү жана эскертүүчү кылып жөнөттүк**».

Демек, анын үммөтү катары биз дагы жогорудагы аятка амал кылып жана аны башкаларга жеткирели. Алланын сүйүктүү Элчисине бир тууган болгонго аракет кылалы.

Эй даңқтүрү пайгамбар! Биз сени тынығы күбө, сүрүнгүлөөгү жана эскертуүгү катары жибердик. Алла тарапка Анын бүйргүргү менен тақырруүгү нүрдүрү тұрақ қылып жибердик» (Ахзаб сүрөөсүр.-46-45аяттар)

“Силердин әң жакшыңар - үй бүлөсүнө әң жакшы мамиле қылганыңар”

Таштемирова Эркайым

Исламда үй-бүлөгө өзгөчө маани берет. Үй-бүлө мамлекеттин кичинекей бөлүгү. Ошондуктан, үй бүлө канчалық ынтымактуу, канчалык бекем болсо, өлкөдө да туруктуулук орун алып бекем болот. Аял менен әркектин бири-бирине болгон мамилеси, сый-урматын Пайгамбарыбыз Мухаммаддан (с.а.в) жана анын үй-бүлөсүнөн үйрөнүүгө болот. Ооба, Аллахтын сүйүктүүсү Мухаммадды (с.а.в) өмүр бою окусак да толугу менен түшүнө албайбыз жана түшүндүрө албайбыз. Себеби, Анын (с.а.в.) жашоосунун ар бир күнү, ар бир мүнөтү адамзатына сабак болчу деңгээлде. Пайгамбарыбызды (с.а.в.) түшүнүү, ага (с.а.в.) болгон сүйүүнү жүрөк менен сезе билүү үчүн, аны менен бир доордо жашап, бир абаны жутуу керек. Аны (с.а.в.) менен бирге жашап, бирге өмүр сүргөн жубайлары кандай гана бактылуу. Ата-бабаларыбыз насаат қылып кеткендөй: “Иштин башында болуу маанилүү эмес, ошол ишике катышуу маанилүү”.

Атаяйын жүргүзүлгөн иликтөөлөргө караганда, Пайгамбарыбыздын (с.а.в.) үй бүлөсү жана жубайлары жөнүндө маалыматыбыз жетишсиз. Ошол себептен, биз сиздерге Пайгамбарыбыздын (с.а.в.) үй бүлөсү, жубайларына көрсөткөн урмат-сыйы, жакшы мамилеси жана айрым жубайлары тууралуу бир аз баян қылып кетмекчибиз.

“Силердин әң жакшыңар – үй бүлөсүнө әң жакшы мамиле қылганыңар” (Муслим).

Аллах Элчисинин (с.а.в.) ар кандай жаш курактагы, ар кандай маданиятты карманган коомдо өскөн жана ар кандай жөндөмгө ээ болгон жубайлары менен әң адилеттүү, әң пазилеттүү, әң бактылуу жашаодо жашаган. Анын үйү ар дайым бейпилдик орногон, ырыску-күтка толгон үй болгон. Очогунда казан кайнабай, ысык тамак бышпай калса да, жубайлары менен ынтымактуу, бейпил турмуш куруп, Жаратканга шүгүр қылышкан. Жубайларынын бөлмөлөрү күштүн уясындай кичинекей болгонуна карабастан, ар дайым сабырдуулук менен жашоого ыраазы болуп жашашкан. Пайгамбарыбыздын (с.а.в.) биринчи жубайы Аз. Хадича бинту Хувайлид әнебиз биринчилерден болуп ыйман келтирген. Аз. Хадича әнебиз өмүрлүк жары Мухаммадга (с.а.в.) болгон сүйүүсүн арнал эле тим болбостон, Аллах Тааланын буйруктарын аткарууда жана Ага күлдүк қылууда өтө аракетчил болгон. “Мариям, өз доорундагы дүйнөдөгү

аялдарынын әң пазилеттүүсү, ал эми Ислам үммәтүнүн әң пазилеттүүсү болсо Хадича” (бухари).

Пайгамбарыбыз (с.а.в.) Аз. Хадича энебизди абдан сүйгөн, сыйлаган жана өмүрү өткөнчө унуктан эмес. Ислам тарыхына саресеп салып карасак, чоң-чоң согуштар, кыйынчылыктар болгон. Аз. Хадича энебиздин каза болгон жылына “Кайғы жылы” деп аталып калган. Ал каза болгондон кийин, Пайгамбарыбыз (с.а.в.) үйүндө курмандык болсо, ал курмандык этинен алып Аз. Хадича энебиздин тууган-туушкандарына да берип турган. Ушундай кылган мамилесинен биз Пайгамбарыбыздын (с.а.в.) Аз. Хадича энебизге болгон сүйүүсүн баамдай алабыз.

Хадича энебизден кийинки Аллахтын буйругу менен баш кошкон жубайларынын арасында да дайыма адилеттүүлүктү сактай билген. Буга мисал катары төмөндөгү окуяны карап көрөлү.

Пайгамбарыбыздын (с.а.в.) Аз. Айша энебизден башка жубайларынын баары күйөөсүнөн ажыраган жесир жана башка улуттун айымдары эле. Сафийя бинту Хүйей әнебиз мусулмандардын әң чоң душманы жөөттердүн уруусунан болчу. Ата-энеси жөөттөрдүн аттуу баштуу урууларынан. Сафийя энебиздин уруусу Бани Исраилге, башкача айтканда, Аз. Муса жана Аз. Харун пайгамбарларга барып такалат. Аялдын табиятындагы қызгануу сезимин баарыбыз эле билебиз. Аз. Сафийя энебиздин уруусу жөөт болгондугу үчүн, айрым учурда башка энелирибиз анын көңүлүнө тиие турган сөздөрдү айтышчу. Уруусуна кандай сөздөр айттылса да әнебиз баарын ичине жутуп, тим болоор эле. Бирок, бир күнү чыдай албай, Пайгамбарыбызга (с.а.в.) Аз. Айша менен Аз. Хафсаны айттып арызданды. Бул абалга жооп катары Пайгамбарыбыз: Сен аларга: “Силер менден кандайча кайырдуусунар?. Менин күйөөм Аз. Мухаммад (с.а.в.), атам Харун (а.с.), агам Муса (а.с.) деп айтсаң болмок” - деп аялын жубатты.

Жыйынтыктап айтканда, үй бүлөдө ар бир аял өз милдетин, ар бир әрекек өз жоопкерчилигин аткарса, бириң-бири түшүнүүгө аракет қылышса, учурда үй-бүлөдөгү кездешкен айрым орчундуу проблемалар пайда болмок эмес. Бүгүнкү күндө көп кездешкен “ажырашуу” маселеси да азаймак.

Аллах Таала ар бирибиздин үй-бүлөбүзгө ынтымак, ырыску-күт берип, баарыбызга эки дүйнөнүн бактылуулугун насиip қылсын.

Ант болсун! Силер үгүн да, Алла Таалага, ақырет күнүнө ишен-гендер жана Алланы көп зикир кылган адамдар үгүн да Алланын Элгисинде эң сонун өрнөк бар (Ахзаб сүрөөсү, 21-аят).

АБАКТАН КУДАГЫЙМА КАТ (ЖАЛЫЗ КЫЗЫМДЫН КАЙНЕСИ)

Тынаева Т.

Санаага сансыз батамын,
Сагынып, ыйлап капамын
Сырдашып, ысык чай ичпей
Сыз тарткан абак- жатагым
Кутманым, курбал кудагый
Үр менен салам жазамын.

Ак жерден торго чалындым.
Азаптан көз жаш салаалап,
Ай- жылдар сызып атсада
Убакыт өтпей кармалат
Уттурбай өктөм мезгилге,
Учкум бир келет сабаалап
Наабаттуу, нарктуу кудагый,
Назирам сага аманат.

Азаптуу ушул күндөргө,
Айла жок калам канагат,
Эзилип күйүп жан дүйнөм,
Жүрөктөн ысык кан агат.
Алтыным, асыл кудагый,
Ай кызым сага аманат.

Ак жибек түйүп бастырдым,
Алтынды жезге чаптырдым.
Абакта калып ак жерден
Армандуу көз жаш актырдым.
Акылың жетик кудагый,
Ак гүлүм сага тапшырдым.

Көк жибек түйүп бастырдым,
Күмүшту жезге чаптырдым.
Камакта калып капыстан,
Кайгыдан көз жаш актырдым
Көсөмүм акыл кудагый,
Гүлүмдү сага тапшырдым.

Саркештеп аркан кербедим,

Сандыктап себин бербедим .
Салт менен барып сый көрүп,
Саймалуу көйнөк кийбедим.
Санааңа болуп саналаш,
Жаныңа бирге жүрбөдүм.

Кыл аркан choоп кербедим,
Кынаптап себин бербедим.
Куймулчак алып, төр ээлеп
Кызыгын тойдун көрбөдүм.
Тагдырдын мындай жазмыши
Кыйнаарын такыр билбедим.

Санжырга баштык толтуруп,
Салтанат менен барбадым.
Жүгүнтүп күйөө баламды,
Жүзүнөн сүйөө албадым.
Айла жок жүрөм көтөрүп,
Алланын башка салганын.
Жайнаган менен көздөрүм,
Ичимде толо арманым.

Ак бата берип узатып,
Ай жүзүнөн өппөдүм.
Кумардан чыга чер жазып,
Көкүрөк сырым төкпөдүм.
Кудагый болуп күлпүнүп,
Күт толгон куржун сөкпөдүм.
Төрүндүн көркүн чыгарып,
Сый көрүп, сөөлөт көрбөдүм.

Жатканын терип жыйнаган,
Жамандык ишке кыйбаган
Кудагый сага миң алкыш
Келинди кыздай сыйлаган

Ар иштин жөнүн эптей жүр
Анчалык алыс кетпей жүр

Келиндүү болсон өзүндүн,
Келин бир кезиң эстей жүр.
Чекилик кетсе келинден,
Талимиң берип тескей жүр.

Болбогон жерден урушпа,
Болбоско жеме угуба.
Өз кызын дагы бирөөнүн,
Келини болот унутпа.
Эстүү бир болсо келинин,
Жемишин берээр турмушта.

Арманым сезип асмандан,
Ак булат көчөт айдалып,
Адилдик болбой доорумда,
Абакта жатам байланып.
Жардамын берип жараткан,
Азабын менден кайра алып,
Араңарга бараармын
Ак чымчык болуп айланып.

Көңүлүм туюп асмандан
Көк булат көчөт айдалып
Калыстык болбой доорумда
Капаста жатам байланып
Күлкүсүн берээр жараткан,
Күйүтүн менден кайра алып,
Балдарыма бараармын,
Көгүчкөн болуп айланып.

Тагдырдын берген шорунан
Арылаар бекен маңдайым,
Түш өндүү өтүп кетсе деп,
Жакшы күн күтөм ар дайым,
Бар күчүм жыйнап журсөм да
Азайып барат дарманым
Баарына чыдап кайылмын,
Бактылуу болсун балдарым.

Ә

й ыйман келтиргендер! Аллага моюн сунгрула жана пайгамбарга баш ийгиле! Амалдариңар бөөдө текке кетип қалбасын! (Мұхаммад сұрөтсүр, 33-аят).

Ажары качып бүт өңүм,
Албырып жанбай түтөдүм
Алладан тилем зарығып,
Арман күн качан бүтөөрүн
Баарлашып ысық чай ичээр.
Бактылуу күндү күтөмүн.
Кудалар менен жолугаар
Кутмандуу күндү күтөмүн.

Алоолоп күйбөй түтөдүм
Азапка деле түтөмүн.
Буулугуп сезет жүрөгүм
Буюрса бул күн бүтөөрүн
Балдарым менен бир болоор,
Бал ширин күндү күтөмүн.

Жабыкпай жүрчү дегенсип,
Жүзүмдөн сылайт айдарым
Мұңайбай кантеп коё алам,
Муз тоңуп турса маңдайым
Кудагый үзбө үмтүттү.
Кутманым, кутум жайдарым.
Батамды берип ыр жаздым,
Бактылуу болсун балдарың,
Көтөрсүн бийик жаркылдан,
Турмуштун туусун байрагын.

Айтышкан антка карабай,
Акырет достор айрылат.
Башына кыйын иш түшсө,
Куда-сөөк гана кайрылат
Кыргызда ушул алтын сөз,
Күп гана таамай айрылат
Кудайым кошкон кудагый
Жүрүңүз дайым саламат

Кош эми алтын кудагый
Жолугаар күнгө аз калды
Балдарга тилеп жакшылық
Баарлашып турар кез калды.
Урмат сый болсо ортодо,
Ушундан өткөн бак барбы.
Сынашпай жыргап бапырап,
Сыилашаар гана кез калды.
Ыр менен айтып өзүңө
Арнадым салам каттарды,
Көп жашап бар бол кудагый
Көрүшөөр күнгө аз калды.

СИЗДИ ОЙЛОНДУРГАН ЖОКБУ?

- Мечитке каржаган жүз сомдун аябай көп көрүнгөнү, ал эми базарда каржаган жүз сомдун аз көрүнгөнү сизди ойлондурған жокпу...
- Куран окууга кеткен бир сааттын ушунчалық көп, ал эми телевизордун алдында өткөргөн бир сааттын ушунчалық кыска болгону сизди ойлондурдубу...
- Футболго кошумча убакыт бергенде кубанып, ал эми хутбанын бир аз созулуп кеткенине арызданганыбыз сизди ойлондурдубу...
- Курандын бир аятын окуу кыйын болуп, ал эми 1000 беттик романды окуу кыйынчылык туудурбаганы жөнүндө сиз ойлонуп көрдүңүзбү...
- Адамдардын концерттик залда алдынкы катарларда, ал эми мечитте арткы катарда болууга умтулушкандыгы жөнүндөчү...
- Курандын бир аятын жаттап, аны окуп берүү кыйынга турганы, ал эми ушак сөздөрдү бирөөдөн угуп, башкага айтуу баарынан оңой болгону сизди ойлондурған жокпу...
- Гезитте жазылгандарга ишенип, аны далилдөөгө аракет кылып, ал эми Куранда маалымдалған Жараткандын сөзүнө шек-күмөн менен мамиле жасагандар сизди ойлондурған жокпу...
- Ар бир адамдын бейишке кириүнү каалаганы, бирок ал жакка кириүү учүн бул дүйнөдө эч нерсеге аракет кылбаганы сизди ойлондурдубу...

МУХАММАДЫН (С.А.В) ЖАН-ЖАНЫБАРЛАРГА КЫЛГАН МАМИЛЕСИ

Өмүралиева Г.

Араб коомчулугу Исламдан мурда жаныбарларга да катаал жана ырайымсыз мамиле кылышар эле. Жадагалса тиругү жаныбардын этин кесип жешчү. Жаныбарларды уруштуруп, сүзүштүрүп жана тебиштирип ар түрдүү таймаштарды өткөрүшчү. Пайгамбарыбыз (с.а.в) мындай жүрөк ооруткан көрүнүштөргө тыюу салган. Азыркы кездеги короз төбиштириүү, бука сүзүштүрүү (матадорлук) өндүү ташбоор адаттар ошол караңғы кезден калган жагымсыз иштердин уландысы десек болот.

Сахабадан Абу Вакид (Аллах андан ыраазы болсун) баян кылган: «Мадиналыктар тиругү төөнүн өркөчүн кесип, койлордун санын тиругүлөй жулуп жегендерин көрүп, Пайгамбарыбыз мындай деди: «*Мал тиругү турганда, андан эмне кесилген болсо, баары арам болуп эспетелет, жегенге болбойт!*» (Тирмизи).

Пайгамбарыбыз бир күнү жолдо бара жатып, жузүнө ысытылган темир менен тамга басылган качырды көрүп жүрөгү зыркырап кетет да: «*Буга тамга баскан-дарга Алла Тааланын каргышы тиисин!*» - дейт. (Бухари).

Арыктыгынан сөөктерү оркоюп чыгып калган төөнүн ээсине: «*Сүйлөй албаган бул жаныбарларды кыйнаганың үчүн Алла Тааладан корк! Семиртпүн туруп мингиле, семиртпүн туруп сооп жегиле!*» - деген. (Абу Давут)

Алланын Элчиси (с.а.в) кой союуга камынган бир адамды көрөт. Ал койду мууздаш учүн жерге жаткызгандан кийин, бычагын курчутуп баштайт. Анын мындай ташбоордугуна түтпөгөн боорукер Пайгамбар (с.а.в): «*Деги койду канча жолу өлтүргүч келип жатат? Бычагыңды аны жерге жаткыра электен мурда курчутсан болбойт беле?*» - деп эскертүү берет. (Хаким)

Сүйүктүү пайгамбарыбыздын ар бир кылган ишинин маңызынан, мээримди жана сүйүүнү көрүүгө болот.

Себеби пайгамбарыбыз баардык инсанга үлгү болуу учүн жиберилген. Кичинекей чымчыктын укугуна да көнүл бурчу. Ар дайым жаныбарларга, табиятка астейдил кам көрүүгө чакырган. Жадагалса жылан, чаян сыйктуу зыяндуу жаныбарларды өлтүрүүгө туура келген учурларда, ашыкча запкы чектирбей, бир чаап өлтүрүүнү буюрган.

Муслим жыйнагындагы: «*Кимде ким келемиши бир уруп өлтүрсө, ага жүз сооп жазылат. Эки уруп өлтүрсө азыраак сооп жазылат. Уч уруп өлтүрсө, андан да аз сооп жазылат*» - деген хадиси, жогоруда айтканыбыздай, анын абдан ырайымдуу жана боорукер экендигин көрсөтүп турат. Зыяндуу жандыктарды өлтүрүүгө туура келген учурда да, мээримдүү болууга көнеш берүү боорукерликтин туу чокусу эмеспи?

Мергенчиликке шарият уруксат берет. Бирок, экологиялык тең салмактуулукту сактоону сүйүктүү Пайгамбарыбыз «*Айбанаттарды төлдөө мезгилинде абалагыла!*» - деген хадиси менен мындан 14 кылым мурда эскертип кеткен. Туш келди аң уулап энесин өлтүрүп, балдарын жетим калтыруу, же балдарын атып, энесин сыйзаттуу, инсандагы мээримдүүлүк жана ырайымдуулук сезимдерин соолутат. Мухаммад

Пайгамбарыбыз (с.а.в) мындай деген: «*-Силерге кимдин тозоктон алыс болоорун кабар берейинби? Алар, сыйыты, ырайымдуу, жанга жагымдуу жана жумшак болгондор*». (Ахмад бин Ханбал).

Жараткан Алла Тааланы сүйүү, жаратылган макулуктарды сүйүүдөн башталат. Алла Таала чоң-кичине, жандуу-жансыз дебей дүйнөдө эмне бар болсо, баарын пенделердин кызматына жараткан. Мөмө-жемиштерди, жан-жаныбарларды бизди пайдалансын деп жаратты. Келиңиздер, биз дагы Мухаммад (с.а.в) сыйктуу аларды туура пайдаланганга аракет жасайлыш.

Ала Тала жана Анын першителери пайгамбарга көп салават айтышат. Эй момрүндар! Силер да ага салават жана салам айткыла (Ахзаб сүрөөсүр, 56-аят)

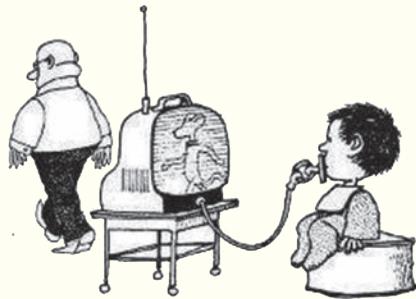
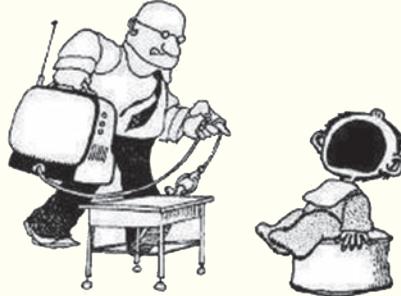
БАЛДАРГА КАНДАЙ ТАРБИЯ БЕРИП ЖАТАБЫЗ?

Абдилакимова Бурулкан

Балдарыбыз эмнелерден үлгү алып жатат? Бир жолсо да жетимдин башын сыйладыкпы?

Мээримдүү Пайгамбарыбыз эң мыкты ата болгон. Ал перзенттерине сыйлык сүйлөгөн. Башкаларга туура мамиле жасоону үйрөткөн. Кичинекей кезинен баштап сабырдуулукту, боорукерликти, мээримдүүлүктүү, адилеттүүлүктүү жана ийменүүнү үйрөткөн. Жадагалса Фатима кызынын (Аллах ага ыраазы болсун) жүзүн, бир дагы эркек көргөн эмес. Ал эми өзүбүзгө назар сала турган болсок, биздин коомдогу адеп-ахлактык деңгээл өтө төмөндөп баратат. Кыздарыбызды эркек тургай, бүт дүйнө жүзү көрүүдө. Балдарыбызды жарнамаларга берип жатабыз. Ата – эне катары уул - кыздарыбызды жаман нерселерден, назардан коргошуубуз керек. Аларга кичинекейинен эле уятуулукту үйрөтүп, туура тарбиялоо зарыл. Мисалы, көпчүлүк учурда ата – энелер балдары ыйласа, “Кой балам ыйлаба, азыр шоколад алып берем” - дейбиз. Бала ыйлабай тынчып калганда, “Азыр акчам жок, кийин алып берем” - деп калп айтабыз. Бул нерсе баланын ой-пикирин бузат. Аларга өзүбүз жалган сүйлөгөндү үйрөтөбүз. Кээ бир жаман сөздөрдү байкабай сүйлөп, жаман сапаттарды үйрөнүүсүнө себепчи болуудабыз.

Балдарыбыз эмнелерден үлгү алып жатат? Азыркы учурда аял-заты көр оокаттын айынан базарда. Үйдө балдар телевизор менен алаксып калууда. Мындачай айтканда, үйдө тарбия берген, мээримин төккөн эне жок. Балдарыбыз ар кандай телепрограммалардан үлгү алууда. Бир күндө жок дегенде 2 же 3 мультфильм көрүштөт. Бирок, кандай зиян алып жатышканын ойлогон же кабатыр болгондор өтө аз. Жаман тарбияяга үндөгөн мультфильмдер бар. Мисалы: «Фея» деген мультфильм кыздарды кичинекейинен эле боёнууга, кыска кийим кийүүгө жана кечки клубка барууга үндөйт. Андан таасирленген кыздарыбыз: «Апа бираз боёнсон, жакшы-

накай көйнөк кийсөң» - деп акыл үйрөтө башташат. Ал эми эркек балдар болсо, «Мен Бетманмын, Человек паукмун, Питерменмин» - деп аларды туурашат. Жадагалса мультфильмдеги каармандардай бийик жерден секирип, алар сыйктуу ойлонуп башташат. - «Ата сен күчтүүсүнбү, абада уча аласыңбы? - деп сурай баштайт. Мындај учурда ата – энеси күчтүү экендерин көрсөтүүсү абзел. Аталар да көбүрөөк мээрим төгүп, керектүү иштерди үйрөтсө, бала каармандардан эмес, өз атасын үлгү алмак. Сүйүктүү Пайгамбарыбыз (с.а.в) бир хадисинде: **«Кимдин баласы бар болсо, ал баласы менен бала болсун»**. Чындыгында балаңыз менен чогуу бир - эки saat ойноп койсоңуз, ал бала кечке чейин кубанып жүрөт. Ардактуу Пайгамбарыбыздын (с.а.в) жашоосуна карай турган болсок, ал учурда телевизор, интернет, телефон деген нерсе жок болгон. Азирети Пайгамбарыбыз (с.а.в.) балдар менен ойногон, кичинекей экендигине карабай, алардын ой-пикирин угуп сырдашкан. Биз сыйктуу: «Сен кичинекейсис! Эмнени билмек элэн!» - деп кагып-силкип жемелеген эмес. Азирети Анас (Алла ага ыраазы болсун) мындај дейт: «Күндердүн биринде кызматымды кылып болгон соң, Пайгамбарым күш уйкуга кирди деген ойдо көчөгө чыктым. Үйдөн чыгып ары жакта балдардын ойноп жатканын карап турдум. Бир маалда Алланын Элчиси келди. Ойноп жаткан балдарга салам берди. Аナン мени жанына чакырып, бир жака жумшады. Мен барып келгенге чейин Азирети Пайгамбарыбыз (с.а.в) ошол жердеги дарактын көлөкөсүндө күтүп турган экен. Үйгө кеч бардым. Апам: - Эмне болду, кайда жүрөсүн балам? - деп сурады. - Алланын Элчиси маанилүү жумуш менен бир жерге жөнөткөн болчу

Эй мұсулмандыкты бүргүн кабылдаган пенде! Эгерде Азирети Ахмад (алейхи السلام) кажыбас кайраты, ноюбас мәннеткегтиги менен бүттарды сыңдырбаганда азыр сен да бабаларың, сыйктуу бүттарга табынмаксың (Аз. Мавляна)

- дедим. Апам қызыгып:- Ал эмне иш болду экен? - деп сурады. - Ал Алланын Элчисинин сырьы - дедим. Анда апам: - Андай болсо Алланын Элчисинин сырын эч кимге айтпа» - деди. Эгерде балабыз бизден бир сыр сактаса, биз аны кандайдыр бир жол менен билгенге аракет қылабыз. Бул нерсе баланын өзүнө болгон ишенимин жоготот.

Пайгамбарыбыз (с.а.в) бир хадисинде: «**Балдарыңарга жылуу мамиле жасап, жакшы тарбия бергиле**» (Иbn маажа, Адаб.3). Бул нерсени жөн гана айтып койғон эмес. Көчөдө бир жетимге жолукса, «**Ай байкүшүм, аябай таасирдүү көрүнүш**» - деп өтүп кеткен эмес. Ал дайыма балдарга жылуу сүйлөгөн. Айт күндөрү көчөгө балдарды топтол, аларга момпосуйлар берип, көңүлдерүн көтергөн.

Бир жолу болсо да жетимдин башын сыладыкпыш?
Азыркы учурда жетимдерге жардам берүү мындан түрсун, аларга карап жылмайып же башынан сылап койғонго жарабаган инсандар бар. Базардан же башка жерден жетим көрсөк, жаныбыздагыларга «сак бололу, бул ата - эне тарбиясы көрбөгөн неме, капчыгыбызды уурдал алыши мүмкүн» - деп күмөн санайбыз. Биз көргөн жетимдер деле, ата - энесинин өлүшүн, өздөрүнүн жетим калуусун каалашкан эмес. Бул тагдырдын жазмышы. Алар деле биздин балдарыбыз сыйктуу ата - энеси менен ойноп күлгүсү келет. Тескерисинче, аларга мээримибизди төккөнгө аракет қылалы. Өзүмчүл болбойлу. Балдарыбыздын бактын гана ойлобостон, жетимдердин да бактын ойлойлу. Жардам бир гана акчалай берилет деп ойлобонуз. Биздин аларга жасаган мамилебиз жана жылмаюуб алар үчүн эң кымбат жардам. Келиниздер, бүгүндөн баштап жетимдерге каралашалы, колдон келген жардамыбызды аябайлы.

АНЫ СҮЙСӨҢ

Жеңишбек Жумакадыр

Аны сүйсөң айтаар сөзүм алдыңда,
Айкөл болгун жүрөгүңдү тар қылба.
Бар жыргалды азғырганга алдырба
Башка жолго башыңды ийип кайғырба
Отко таштап кара жаның оңтотуп,
Окшошпосун аккан жашың жамғырга.

Аны сүйсөң жашырбастан айт чынын
Акыйкатка сүттөй болсун актығың
Турмуштагы бекер кетпей жаштығың,
Туура таткын берген даамын бакыттын.
Эртең келчү кыяматты унутпа,
Эске салып бул өмүрдүн аздығын.

Аны сүйсөң келечекке сунуп кол,
Алсыратаар көралbastan бийик бол.
Жерге нурун чаккан айдай тунук бол.
Жетимдерге кубат берер үмүт бол.
Арам иштер асыл жанга жарашпас,
Анткендиги Анын жолу ыйык жол.

Мейкиндиктей эч нерсеге теңегис,
Махабаттын аягы жок ченегис.
Макул болуп артка кайра жөнөгүс
Мезгил менен тең жарышып келебиз.
Сүйгөн болсок Мухаммедди жүрөктөн,
Сыноолорду жемиш менен жөнебиз.

Аллахымы тизе бүгүп жыгылып,
Аалам кезем көз ирмемде сыйынып.
Кат-кат баскан күнөөлөрүм айынан,
Кайран жүрөк бара жатат сыйылып.

Жашоо таттуу таштап алып кетким жок.
Жалгыз жатып жалгыздыкты сезгим жок.
Билсөң сага жаным даяр деген көп,
Бирок көргө чогуу жатар эч ким жок.

Чындык дүйнө чындык кабар билгеним.
Чындык дагы бир күн токтойт сүйлөмүм.
Толгон байлык пайдасы жок өлгөндө
Тосуп алса болду асыл сүйгөнүм.

*Мени ашыкта көкөлөтпөргүлө! Анткени Қудай Тәала мени өзүнө Элги
қылурдан мурун қул катары жараткан (Хайсами.9.21)*

Ар-Раззак

Даярдаган: Абдрахманова Б.

Ала Тааланың «Ар-Раззак» сыпаты: ырыс-кыларды жаратуучу, баардык макулуктарга ырысқы берүүчү - деген маанини билдириет. Эки түрдүү ырысқы бар. Биринчиси: бардык азық-заттар, жер-жемиштер жана суусундуктар. Экинчиси: жүрөгүбүздү, рухубузду азыктандыруучу илим-билим, айрыкча, шарият илимдери.

Дене мүчөбүз фабрика сыйктуу иштеп турат. Мисалы: фабрикадагы чоң кыймылдаткычтардын бир бөлүгү бузулса, бүтүндөй фабриканын иши үзгүлтүккө учурайт. Ошол сыйктуу, дене мүчөлөрүбүздөн бир эле мүчөбүз иштебей калса, ооруп, алсыз абалга дуушар болобуз.

Дене мүчөлөр – бул, кудуреттүү Алла Тааланың бизге берген баа жеткис нематы. Эгерде кимдир бирөө сизге: «-Көзүнүзүдү миллион долларга сатасыбы?» - деп сураса. Дароо: «-Жок, алмашпайм, акчага да сатпайм!» - дейт элеңиз. Жараткандын бизге берген нематы канчалык баалуу.

Чейрөбүздөн канчалаган майыптарды кездештире-биз. Мунжу, көзү көрбөйт же дүлөй. Аларды көргөндө 12 мүчөбүздүн толуктугуна шүгүр кылдыкп? Нұман бин Баширдин (р.а) баяндоосуна караганда: Пайгамбарыбыз (с.а.в) минтип айткан: «-Азга шүгүр кыла албаган пенде, көпкө да шүгүр кыла албайт. Элдерге ырахмат айта албаган пенде Аллага да шүгүр кыла албайт. Алланың жакшылактарын айтуу да шүгүр болуп саналат. Аны айтпоо, же анын баалуулугун билбөө – шүгүрсүздүк жана кесирлик...».

Жараткандын ырысқысын санасак сан жеткиз. Чоң апаларыбыз: «Таң азанда эрте туруп, ибадат кылып,

ишти эрте баштагандын берекеси көп болот» - дечү эле. Күн сайын таң азанда Микаил периште, Алланың буйругу менен бүт макулукка ырысқысын таратат. Ошол кезде уктагандар ырысқыдан куру калышат.

Күндөрдүн биринде жолоочу жолдо бара жатып, жерде жаткан күшту көрөт. Ага башка бир күш келип, оозуна азық салып кетет. Муну көргөн жолоочу аалымга чуркап барат да, жолдогу окуяны айтып, сөзүн улайт: - «Демек, мен дагы иштебей эле жата берсем, Аллах ырысымды ошол күштай эле берет турбайбы?» – дейт. Аалым ага минтип жооп берет: - Сен ошол тамак алып келген күштай болбойсунбу? Демек, Аллах берет деп эле жата берүү туура эмес. Аракет кылып иштеп, адал жол менен үй-бүлөнү багуу абзел.

Мисалга «Суусуз жашоо жок» - демекчи. Сууну ысырап кылбай үнөмдөсөк, суу ошончолук көпкө жетет. Көзгө көрүнгөн же көрүнбөгөн ар бир жандууга Жараткан Аллах ырысқысын берет. Бирок, ырысқынын дагы адап-арамына көңүл буруу керек. Азирети Пайгамбарыбыз (с.а.в) күттүү хадисинде: «**Арам менен азыктанган** дене бейишке кирбейт»- деп айткан. Үййик Курани-Каримде: «**Эй, адам урпактары! Ибадатта эң мыкты кийимиңдерди кийгиле. Жегиле, ичките, ысырапкорлук кылбагыла. Анткени, Аллах ысырапкорлорду жакшы көрбейт.**» (Аъраф сүрөөсү 31-аят).

Азирети Абу Бакр (р.а): «**Оозуңан чыккан ар бир сөзгө, оозуңа кирген ар бир нерсеге этият бол!**» - деп таамай айтып кеткен. Келиңиз, мусулман боордоштор! Аллахтын берген ырысқысына шүгүр кылалы. Адал эмгек, ак-жол менен өмүр сүрөлү.

Kимде-ким бул дүйнөдө төкөбергилектиң кийимин кийсе, Алла Таала қыямат күнү ага шерменделектиң кийимин кийгизет» (Ибни Маажа, Пибас, 24).

Учурубузда үммөттүн абалы:

Эмнелерди жоготтук?

Эмнелерге муктажбыз?

Нарматов Абдишукүр ажы

Кыргызстан мусулмандарынын Аалымдар Кеңешинин төрөлгөнчө, Кыргызстан Ислам Университетинин ректору.

Бул үммөт башында чындал эле эң жакшы үммөт болчу. Дароо эле өз маалында ааламды өзгөртө алган. Бирок, тилемке каршы азыркы учурда ал сыптар жоголду. Мурда бул үммөт дүйнөнү башкарып турган болсо, азыркы кезде башка бирөөлөрдүн буйругун аткара турган кейипте турат.

Бул үммөттө Алла Таала тарабынан милдеттендирилген «жакшылыкка чакыруу», «жамандыктардан тыюу» деген зор милдети, озуипасы бар. Бирок, биз ал милдетибизди так аткарбай келебиз. Ошондой эле элди ондогондун ордуна өзүбүз да ошол каталарды, күнөөлөрдү жасай баштадык. Акыр аягында: «Мусулман адам андай кылбаш керек!» – деген нерселерибизди өзүбүз да жасай турган болуп, ал эми «Мусулман адам мындай же тигиндей кылыш керек!» – деген нерселерибизди өзүбүз да аткарбай, жасабай койдук. Ал тургай диний буйруктардын кәэ бири башка бирөөлөргө эмес, өзүбүз үчүн да өөн көрүнө баштады.

Азыркы учурда биз үммөт катары сапаттуулукту жоготтук.

Бир күнү Сүйүктуү Пайгамбарыбыз (عليه السلام) кутман сахабаларына кайрылып минтип айтты:

– Бир учур келет, ошондо ач адамдардын дастор-конго қырка отурганы сыйктуу башка үммөттөр (элдер) да силерди тоноо үчүн башыңарга топтолушат.

Муну уккандардан бирөөсү минтип сурап калат:

– Оо, Алла Тааланын Элчиси! Ал кезде биз аз болобузбуу?

Пайгамбарыбыз (عليه السلام) минтип жооп берди:

– Жок, аз болбойсунар. Тескерисинче, көп болосунар. Бирок, силер сел ағызган ағындылар сыйктуу сапатсыз болуп каласыңар. (Имам Абу Давуд риваят кылган).

Баш-
кача айт-
канда, Алла
Таала душман-
дардын көзүнөн силер-
дин салабаттуулугунарды, сүрүнөрдү алып коёт. Ошен-
тип, душмандар силерге олуттуу карабай калышат.

Бир убактары мусулман үммөтү аябай күчтүү болчу.
А азыр эмне үчүн алсыз болуп калдык?

Эгер маселе Ислам дининдеги баалуулуктарда болгондо, анда ошол көздөрдө да алсыз болушубуз керек болчу. Бедуиндерден бүтүндөй ааламга багыт бере турган үлгүлүү коом дал мына ушул Ислам дининин өзүнө таандык баалуулуктарынан улам ошондой деңгээлге жеткен. Мындай баалуулуктардын башында Куран ме-
нен сүннөт турары шексиз.

Биз канчалык Куран менен сүннөткө бекем жабышып, аларда айтылган талаптарды қынтыксыз аткарасак, мына ошондо мурдагыдай

абрайлуу, кадырлуу үммөт болмокпуз. Ал эми азырчы? Баарыбыз булардан алыстап кеттик. Ошол себептен учурубуздагыдай шоркелдейликтеке дуушар болуп олтурабыз.

Башка дагы чоң көйгөйүбүз – бул өз ара ынтыма-
бызыздын, биримдигибиздин, бири-бирибизге болгон
түшүнүүбүздүн жоголуп бара жатканы. Болбосо, Алла
Таала ыйык Куранда: «**Баарыңар Алла Тааланын жибин**
(динин) бекем кармагыла жана өз ара бөлүнүп-жарыл-
багыла!» (Аали Имра сүрөсү, 103-аят) – деп айткан эмеспи.

Азыр үммөттүн акыбалы кандай? Жогорудагы ыйык
аятта айтылган буйруктурин тескерисин жасап жатабыз.

Чыныгы момун мұсулманда мынабұр әки сапат болбойт: Сараңдық жана ахлаксызыдык! (Тирикли, Бирр, 41, 1962).

Өз арабыздагы биримдик жоголуп, мазхап, улут, жамаат түшүнүктөрү алдыңқы орунга чыгып олтурат. Болбосо, бул үммәттү мықты үммәт кылган эң башкы баалуулук – бул биримдик жана ынтымак.

Үммәт дегени – бул «**бир ишенимде, бир багытта болғон әл**» – дегенді билдиret. Эми күнүбүздө үммәт ушундайбы? Албетте, жок деп кесе айта алабыз. Жалғыз Кудайга, бир Пайгамбарға ыйман келтирип, бир кыбылага жүздөнгөнүбүз менен багытыбыз ар кыл болуп калбадыбы. Намаз окуганда кыбылага бирдей жүздөнгөнүбүз менен багытыбыз, максатыбыз, оюбуз, пикирибиз, көз карашыбыз барған сайын биир-бирибиздикинен узактап баратат. Бактылуулук биримдикте, ал эми шоркелдейлик бөлүнүп-жарылууда. Ошентип кыйын кезеңге кабылып олтурған чагыбыз. Ошондуктан, ааламда жалпысынан 1 миллиард 600 миллиондан ашық мусулман болгону менен жогорудагы хадисте айтылғандай сапатыбыз ағындыдай болуп калбадыбы.

Курани Каримдеги Марйам сүрөсүнүн 59-аятында күдүм эле биздин азыркы ақыбалыбыз тууралуу айтылғандай төмөндөгүдөй мааниде айтылған: «**Алардан сөң намаздарын окупшаган, дene кумарын ээрчип калышкан урпактар келди...**»

Бул аятта айтылғандай азыр намаз окубаган, ар кандай кумарданууну гана ойлоп калған мусулмандар көбөйдү. Намаз окугандарынан арасынан намазга анчейин маани бербеген, кәэде элтеп-септеп гана намаз окугандары да бар. Демек, биз чыныгы үммәт болууну кааласак, анда намазга зор көнүл бөлүп, калтыrbай окугандага аракет кылышыбыз зарыл.

Азыркы мусулман үммәтү жоготкон дагы бир маанилүү жагдай – бул илим-билимге умтулуу.

Ислам дининин адамзатка буйруган алгачкы буйруғу **«Оку!»** (Алак сүрөсү, 1-аят) – деген буйрук эле. Пайгамбарабызыга (عليه السلام) келген алгачкы буйрук намаз же орозо же дагы башкасы эмес, окуу, илим алуу маселеси болчу. Эми учурубүздагы мусулман үммәтүнө қарайлышы. Азыр илимге умтулған, билимдин артынан түшкөн үммәт азайды. Керек болсо, жок дей турғанчалык деңгээлде аз. Маселен, мына өзүбүз айына же жылына канча китеп окуп чыгабыз? Окуу тууралуу канчалык деңгээлде

ойлонообуз? Албетте, кәэ бирөөлөр интернетте, коомдук желелерде олтурған убактысын да кошуп, «Баланча saat окуймун», – деп айтышы мүмкүн. Бирок, интернетте олтуруу менен китең окуу, телевизор көрүү менен илим алуу бири-биринен бөлөк-бөлөк нерселер экендигин да унуптайлы.

Деги эле азыркы учурдагы мусулмандар чыныгы момун мусулмандын сыпаттары болғон каниеттүүлүк, чынчылдык, сабырдуулук сыйктуу жагдайлардан алыстағандан алыстоодо.

Эми үммәтү Мухаммед же мусулман үммәтү болуу үчүн мынабул сыпаттарга ээ болуу керек:

1. Ислам динин жакшы түшүнүү жана аны практика жүзүндө көрсөтүү жоопкерчилиги;
2. Өзүнүн жана коомдун материалдык жана руханий баалуулуктарына эч кандай зыян бербөө;
3. Куран менен сүннөткө бекем жабышуу жана мына ушул эки баалуу булактын буйрук-талаптарын аткаруу;
4. Ислам динин башкаларга жеткирүү жана ыйман жолуна чакыруу;
5. Жеке кызыкчылыктан мурда коомдун кызыкчылыктарын алдыңқы орунга коюу ж.б.у.с.

Ушул жерден улуу сахаба Азирети Умардын (радыяллааху анху) айтканын айта кетүү ашыкча болбос:

Бир жолу Азирети Умар (радыяллааху анху) жолдошторуна:

– Алла Тааланын динине сүйлөбөстөн чакыргыла! – дейт.

Жолдоштору:

«Сүйлөбөй кантип үгүттөйбүз?» – деп таңданышты эле, Азирети Умар (радыяллааху анху):

«Адел-ахлагыңар менен», – деп жооп берди.

Эми сөзүмдү африкалых илимдүү жигиттин мына бул сөздөрү менен бутурүүнү туура көрдүм:

«**Биз үммәт катары Ислам динин, диний буйрук-талараптарды уга берип кулактарыбыз жадап да, шишип да буттү. Ал эми көздөрүбүз болсо, динди кынтыксыз түрдө жашаган чыныгы момун мусулманды көрүүгө зар бойдон кала берүүдө».**

Әзүңө каалабаган нерсени башкаларга жасаба! Ошондо гана Алланын даргейрүндө тынығы тақыба пенде болосуң! (Ахмег.Зрх.59).

МЕДИЦИНАДА ЧОЧКОНУН ЭТИ

Врач-терапевт

Черикчиева Сайрагул

Чочконун эти адамдын организмине өтө зиян экендиги тастыкталган. Пайгамбарыбыз (с.а.в.): «*Кылка (азуу) тиштери бар жырткыч жаныбарлар арам*» - деп айткан. Чочконун төрт азуу жырткыч тиши бар. Экөө үстүндө, экөө астында. Демек, ал жырткыч айбандардын катарына кирет. (Чындыгында, чocco ачка болсо өз торопойлорун да жеп көёт). Мындан тышкary, чоchkодо тер чыгаруу бездери жок. Ал терисин кургоодон сакташ учун ылай-балчыкка, ыпллас жерлерге көп оонайт. Андай шарт жок болсо, өзүнөн чыккан зан, заарасына оонайт. Чочконун этинде вирус, бактериялар, паразиттер көп болот.

Чочконун этинин 98% де зандуу кислота кездешет. Себеби, медицинанын тили менен айтканда, анда ферменттин эки түрү жок. Башкача айтканда, оксид, заксека, мочевой кислотасын суруп, мочевой кислота заара менен чыгат. Заара составындагы сууда жүрүүчү кристал затты айландыруучу, сыртка чыгаруучу ферменттер жок.

Чочконун эти майынан эч ажырабайт, трагистрит холестерини организмде сиңбейт, эрибейт. Анын этин жеген адамда кан тамырларды ичкертип, жүрөк, кан басымын, ревматизм, бейрөк таштарынын пайда болушуна алып келет. Мындей сиңбеген майлардын көбөйүшү организмде күкүрттүн (серя) пайзызы көбөйөт. Күкүрт сууну клеткаларга таратат да, баштыкчаларды пайда кылат, ириңчелер пайда болот. (Мисалы, фрункул, карбункул ж.б.)

Чочконун этинде өсүү гормону көп болгондуктан, жаңы туулган торопой бир күндө 2,5 кг, эки күндө 5,5 кг, 120 күндө 60 кг, эки жүз күндө 100 кг салмак эт кошот.

ПЕС ООРУСУНУН ПАЙДА БОЛУУ СЕБЕБИ ТУУРАЛУУ

Анас (Алла ага ыраазы болсун): «Аллахтын элчиси (с.а.в) мындаай деген болчу: «Мүрзөнүн үстүнө заара ушатпағыла! Анткени ал пес оорусунун пайда болушуна жана анын жайылыш кетишине себеп болот» дейт.

(Насаий, Рамуз)

БАШ ООРУНУН ДАРЫСЫ

Салма (Алла ага ыраазы болсун) мындаай дейт: «Ким Аллахтын элчисине (с.а.в.) баш ооруганын айтып келсе, алардын ар бирине кан алдырууга, ал эми ким бутунун ооруганын айтып келсе, ага кына сүртүүгө көнөш берчү». (Абу Дауд, Ибн Маажа)

Ошондуктан, адамдарда рак ооруусунун пайда болушун дагы бир негизги себеби – дал ушул чочконун этин көп жегендикте.

Чочконун эти эле эмес, май заттары, ферменттери, кошулуп жасалган азыктар, конфеттер, дары-дармектердин бардыгы ден соолукка зыяндуу. Жадагалса чочконун этин, саласын же майын көп жеген инсандарда анын мүнөзү сыйктуу мээримсиз, уятсыз, жана башка терс мүнөздөр жана сапаттар үстөмдүк кыла баштайт. Ошондой эле, анын этин жеген адамдардан ар дайым жагымсыз жыттар бөлүнүп чыгып турат. Чочконун эти дэн-соолугубузга канчалык зыян болгон болсо, анын айбандык мүнөзү дагы руханий жактан бизге ошончолук зыян. Ошондуктан, Ислам дининде чочконун этин жегенге катуу тыюу салынган.

Алла Таала пендесине эмне пайда, эмне зыян экендигин жакшы билет. Ошондуктан, адап менен арамды ачык айтып, арам нерселерди жана азык заттарды колдонууга тыюу салган. Окумуштуулар да чочконун этинин адамга канчалык зыян экендигин далилдеп чыгышкан.

Курани Каримде мындей деп буюрулат: «Чындыгында (Алла) силерге өлүктүн этин, канды, чочконун этин жана Алла Тааладан башканын аты менен мууздалган (малдын этин) арам кылды» (Нахл сүрөсү, 115-аят).

Алла Таала бизге дене-мүчөлөрүбүздү, дэн-соолукту аманат катары берген. Ошондуктан, өзүбүздү тыюу салынган арам нерселерден сактайлы, дэн-соолукка жана рух соолукка кам көрүп, Жараткан берген аманаттарды коргойлуу.

ҮЙДҮН СҮТҮНҮН ПАЙДАЛУУЛУГУ ТУУРАЛУУ

Абдулла бин Жаафар (Алла ага ыраазы болсун) мындаай дейт. «Бир жолу Алигэ (Алла ага ыраазы болсун) бир адам келди да, аны ар дайым эс-тутуму уят кылып жатканына даттанат. Ага Али минтип жооп берет: «Үйдүн сүтүн тез-тез ичип тур! Анткени ал жүрөктүн жана мәэнин иштөөсүн жакшыртат жана эс-тутумду бекемдейт. Мен Аллахтын элчисинин (с.а.в) «Мен силерге үйдүн сүтүн тез-тез ичип турууга көнөш берем. Анткени бул жандык чөптөрдүн баардык түрлөрү менен азыктангандыктан анын сүтүндө көптөгөн оорулардын шыпаасы бар: - дегенин уккам».

(Ж.Сагир, Рамуз, Ибн Кайим)

Аманатка бек болуу

Мен кыямат күнү береги үчүн топтун душманымын:
Менин атымды созанып касам ишкен соң сезүнө турбатан адамдын, эркин адамды күл деп сатып акчасын жетен адамдын, келимим менен жумушчу иштетип, иш бүткөн соң акысын бердеген адамдын»

(Бухари, Бийү 106, Ижара, 10).

Аманат жана ыйман деген сөздөр арапча бир эле уңгудан келет. ыйман келтиргендер жалпысынан «му+мин=момун» деп аталат. Мумин деген кереметтүү сөз ошол эле маалда Жараткан Кудай Тааланын көзөл ысымдарынан бири. Бул ысым, Алланын коопсуздуктун анык булагы экенин, пендепе-ри үчүн ишенимдүү жөлөк, ынанымдуу таяныч экенин туюннат. Пайгамбарларды «аманат» деген сырпатка, ишенимдүүлүккө Ал тарбиялаган. Бул жагынан «мумин-момун-ыйман келтирген, аманат берилген, ишенимдүү, коопсуз пенде» деген маанилерди туюннат.

Абу Муса Алла ага ыраазы болсун Азирети Пайгамбарыбызга суроо салат:

- Пайгамбарым! Мусулмандардын эң шарапаттуусуким?

Анда Пайгамбарыбыз:

«-Тилинен да, колунан да, мусулман пенде жабыр тартпаган адам» – деп жооп берди (Бухари, Иман 4,5, Рикак 26, Муслим, Иман 64-65).

Ишенимдүүлүк, айтылган сөзгө, макулдашылган келишимге бек болуу, коом менен жеке адам жашоосуну негизги эрежеси. Коомдун бейпил турмушу, тынчтыгы коомдун мүчөсү саналган адамдардын ишенимдүү болушуна жана убадага бек турушуна байланыштуу. Мындай сапат жок жерде дин да, дүнүйө да түрүктуулугун жоготот.

Пайгамбарлардын ишенимдүүлүгүнө атайы басым жасалуу иретинде Куранда минтип баяндалат:

«Раббим билдирген нерселерди силерге маалым-дап жатам, мен силер үчүн ишенимдүү насаатчымын» (Араф, 68)

«Менин ишенимдүү пайгамбар экенимде шек жок» (Шуара, 107)

Бул сапат Мухаммед Пайгамбардын (саллаллаху алэйхи васаллам) үммәтүнүн эн белгиси десек туура болот. Азирети Мухаммедди пайгамбарлык келе электен мурда деле калайыктын баары «Аль-Амин-ишенимдүү» деп чакырышту.

Ишенимдүүлүктүн түркүгү саналган убадага бектик маанилүү сапат. Жараткан Алла айтылган убаданы так орундаатууну буйруган:

«Эй, ыйман келтиргендер! Келишимдердин тала-бын аткарғыла!» (Мауда, 1)

«... Берген убадаңарды орундааткыла, анткени бе-рилген сөз жоопкерчилики талап кылат» (Исрә, 34)

«Алар аманаттарды жана келишимдерин аткарышат» (Мумин, 8) - деп акырет азабынан кутулган момундардын өзгөчөлүгүн маалымдаган.

Адамдарга сөз берүү жана баардык түрдөгү келишимдер ошол эле маалда Аллага сөз берүү деген маанинге келээрин эч качан унуптоо керек. Андыктан бул иштерге Алла күбө болуп тургандыктан, сөзсүз талапты аткарып, жоопкерчилики орундаатуу абзел.

Азирети Мухаммед (саллаллаху алэйхи васаллам):

«Сөзү туура, ишенимдүү жана дурус соодагер мусул-

ман, кыямат күнү элчилер, чынчылдар жана шейиттер менен чогуу болот» - деп сүйүнчү айткан (Тирмизи, Бүү, 4/1209; Ибн-и Мажа, Тахарат 1).

Тескерисинче сөзгө турбаган ишенимсиз адамдар үчүн етө коркунучтуу эскертүүлөр бар:

«Кыянатчынын ыйманы жок!» (Ахмад, III, 135).

Кишинин ишенимден чыгып калышы ыйманынын алсыздыгын, адамдык касиетти жана Ислам ыроологон артыкчылыктарды жок кылганын билдириет. Анда ыймандын аты гана калат, ибадат кампасы жер жуткандай ангырайт, тек гана наамына мөөр болуп басылган “ишенимсиз”, “кыянатчы”, “жалганчы” жана “туруксуз” деген жалгама аттан башка эч нерсе калбайт. Бул жагдайды Азирети Умар (Алла ага ыраазы болсун) минтип нускалайт:

«Адамдын окуган намазына, туткан орозосуна карат дароо баа бычпагыла. Туура сүйлөйбү, ташырылган аманатты сактай алабы же дүнүйө колго тийгенде адал арамды айырмалайбы, мына ошонусуна карагыла!».

Аманатка кыянатчылык жана убадага турбоочулук дарты эгер эмделбесе, акырында мунаафыктык (еки жүздүүлүк) деген эң жаман абалга жеткирет.

«Төмөндөгү төрт сыпат кимде бар болсо, ал мунафык: Берилген аманатка кыянат кылат. Жалган сүйлөйт. Сөзүнө турбайт. Душмандыкта чектен чыгып, адилетсиздик кылат. Мына ушул төрт сыпаттын бири кимде болсо, аны таштамайын андан мунаафыктык сыпат кетпейт» (Бухари, Иман, 24, Мазалим, 17; Муслим, Иман 106).

Алла Таала мындай деди: «**Мен кыямат күнү береги уч топтун душманымын: Менин атымды оозанып касам ичкен соң сөзүне турбаган адамдын, эркин адамды күл деп сатып акчасын жеген адамдын, келишим менен жумушчу иштептүп, иш бүткөн соң акысын бербеген адамдын»** (Бухари, Бүү 106, Ижара, 10).

Демек, убадага бек туруп, аманатты так аткарып, мусулмандыктын белгисин сактап калуу ар бирибиздин милдетибиз. Азирети Мухаммедке «Ал-амин» жана «Ас-садык» сыппаттарын бердирген көлтөгөн үлгүлүү окуялардын бирин Абдуллах бин Абиль Хамса төмөнкүчө баян этет: «Ал мезгилде пайгамбарлык бериле элек эле. Мен ошондо Азирети Мухаммед менен бир нерсени соодалаштым. Натыйжада мен ага бересе болуп калдым. Бир аз күтө турган болсо, жеткирип береримди айтып жүрүп кеттим. Бирок кашайып, берген убадамды унутуп коюптурмун. Арадан уч күн өткөндөн кийин убадам эсиме түштү. Эмнеси болсо да, бир барып көрөйүн деп убадалашкан жерге барсам, пайгамбар саллаллаху алайхи вассаллам жанакы жерде турат.

Ишенимдүүлүктүн жана берилгендиктин туу чокусун багынтыкан Алла Элчисинин ахлактык аруулугуна сүктануу керек, убадага турбагандыгым себептүү мени

айыптабастан: «-Эй жигит! Мени кыйнап койдунгө, уч күндөн бери ушул жерде күтүп турам» – деп койду, сылык гана (Абу Давуд, Адаб, 82/4996).

Жабирдин (Аллах ага ыраазы болсун) атасы Ухуд согушунда шейит кетет. Ал көп балалуу болгондуктан артында бир кыла карызы төлөнбөй калат. Күндөрдүн биринде Алла элчиси Жабирди жанына чакырып мындай дейт:

«-Эгер Бахрейнден зекеттин малы келе турган болсо, сага жетиштүү үлүш бөлүп беремин. Бирок зекетке чогулган мал Сүйүктүү Пайгамбарыбыздын көзү өткөндөн кийин келет».

«Алла Элчиси кимге убада берген болсо же бересеси болсо, келип алгыла!» – деген халифанын жарыясын угаарым менен барып, мурунку болгон убаданы айттым. Азирети Абу Бакир капка колун бир матырып уучуна толтура акча берди. Санасам беш жүз динар экен.

-Ушунчадан дагы экини ал, кааласаң. Бул мүлк сипергө таандык! - деди» (Бухари, Кафалат, 3).

Азирети Абу Бакир Алла Элчисинин убадасын анын атынан орундастып, чыныгы оопалуу мусулмандыкты көрсөтө алган.

Азирети Алинин кочкорду курмандыкка чалып жатканын көргөн Ханаш (Аллах ага ыраазы болсун) бул иштин себебин сурайт. Курмандыктын маанилүү себеби бар экенин Азирети Али мындайча түшүндүрөт: «-Алла Элчиси мага көзү өткөндөн кийин өзү үчүн да курмандык чалууну осуят кылган эле. Осуятты орундашуу үчүн курмандык чалып жатам. Мындан ары деле бул ишти уланта берем!» - дейт (Абу Давуд, Адахи, 1-2/2790; Ахмад, I, 107).

«... Кимде-ким антты бузган болсо, ал өзүнө гана зиян келтирет. Кимде ким Аллага берген антына бек турса, Алла ага чоң жакшылык ыроолойт» (Фатих, 10)

Жыйынтыктап айтканда мусулман адам сөз берер алдында Алланы күбө тутуп келет. Ошол себептен пенделерге берилген бардык убада бир эле маалда Аллага да берилген болуп саналат. Андыктан убадага берилген сөзгө бек туруу, колу менен да, дили менен да жалпы адам баласына зиян келтирбөө, ишенимдүү, чынчыл инсан болуу жаамы момун мусулманга түшкөн милдет.

Алла Таала бүт нерсенин Ээси. Өзүнө таандык жана ошондой эле көп аяттарда: **«Өз даргәйүндөгү сөздөн та��ыр өзгөрбөсүн»** маалымдаган. «Сөз ооздон бир гана жолу чыгат» - дегенди жакшылап андоо жана чынчылдыкты туу тутуу биздин милдет.

Убадага, сөзгө бек туруу адамдык касиетти эң жогорку чегине чыгарган рухий сыпат. Айрым тафсирчилер ушул өнүттөн Исламды жүрөктөн кабылдоо, тил менен тастыктоо жана тагдырдын баардык оош-кыйыш, жыргал-кууралында Аллага моюн сунуу, убадага бек туруу деп аныктама беришкен.

Жамазга асыреле, намазга көп көңүл бүргүла. Кол астыңардагылардын ақысына этият болгұла. Алладан көркүла (Абу Даур, Адаа, 5156/124-123; Ибн Маажа, Васайя, 1)

Салынығтын түү өзүсү...!

Асман, Жер, Ай, Күн жана Жылдыз, кыскасы, Алаалы сенин үрматың үчүн жараглан. Адам ата, Союз эненин тообасы да сенин үрматыңа кабыл болгон. Сенин ысының, сага қарата айтылган күбөлүк сез дүйнө жетүч болонга күн сайын 24 saat бол жашафтад. Со, адамзаттын асыры, афактүү Тайгамбарын Мухаммад (с.а.в.)! Өзүң үйлемет болуп жарагланыла сыйынктанам!

Оо, Тайгамбарын Мухаммад (с.а.в.), мен сени көрбөй түрүп сүйдүм, мен сени жүргөгү менен сүйдүм. Сага болгон ашыктыгының сез менен жеткире албайы. Сага болгон сүйүү жүргөнчүдү дарылайт. Кончуктош шат кылып, делише дем берип, жан дүйнөндүж жашафтад. Чынметүңдү сүйүп, «Чынметүү, чынметүү» - деп күйүп жүргөнчүдү бишп түрүп кантап сени сүйбөй көй.

Сүйли сени Тайгамбарын (с.а.в.), сүйли сени, салыным. Салыныым ысык жашка айланып, козьчидон ылдый ташат. Сен дегенде жүргөгү салыныктан бүкүп алам. Өзүңдү жетеп, салават айтып, салынын тураси. Кызынатта шанаатындан үшүп кылам.

Оо, Асызат Тайгамбарын (с.а.в.), пайгамбараптын сұртасы, аялаңдараптын афактүүсү!

Көңүр оюм бүт өзүң багынып,
Жекүрекке жылдыз сыйын тағынып,
Жүргөнчүде атынды мен афактап,
Жүргөнчү көлем сүйр боло салынып.

Виёва Атырғулов

ИМАМ САРАХСИЙ

Шүкүрканова Гулькайыр

Фықых (Ислам укугу) жана усул (Ислам укугунун методологиясы) жаатындағы жөндөмдүүлүгү менен зээндүүлүгү аалымдар тарабынан жотору бааланган Имам Сарахсий өз учурунда илимге чоң таасир берген. Кийинки доорлордо да анын көз караштары жотору бааланган аалым болгон. Аты: **Шамсул-аимма Абу Бакр Мухаммад бин Ахмад бин Абис-Сарахсий**, ал эми лакабы болсо «Имамдардын нуру, жарығы (күнү)» деген маанидеги **«Шамсул-аимма»** деп аталған. Хоросан чөлкөмүндөгү Машхад менен Марвдын арасында, азыркы Туркменистан менен Ирандын чегин бөлүп турган Теженд дарыясының жәэгінде жайгашкан Сарахс шаарында төрөлгөн. Каражаниддер доорунда адамдар өз ыктыярлары менен топ топ болуп Ислам динин кабыл алышкан. Алар

Ахли сунна вал жамааттын чегинен чыкпай, анын ичинен Ханафий мазхабын карманышкан. Бул чөлкөмден тафсир, хадис, фықых жана тасаввуф илимдеринде көптөгөн аалымдар жетишип чыккан. Имам Сарахсий да бул доордо жашаган аалымдардын катарынан орун алган.

Ал жашаган доордо Каражанид мамлекетинде өкмөт менен аалымдардын, суниттер менен мутазиланың ортосунда ар кандай маселелерде талаш-тартыштар көп болгон. Эзилген таптын таламын талашкандығы үчүн Хакан Амир Хасан тарабынан «Элди көтөрүлүшкө үндөдү» деген жалаа менен 466/1073-жылы 15 жылга эркинен ажыратылған. Ал китеңкандан жана ар кандай диний булактардан алыс калған. Бирок, анын эске тутуусы адамдарды таң калтыраарлық болгон. Мурунку алган илимдеринен эсінде калған **«ал-Мабсүт», «Усулул-фықых», «Шархус-сиярил-кабир», «Зиядатуз-зиядат», «Шарху жамиус-сагир» жана «Шарху жамиул-кабир»** аттуу эмгектерин шакирттерине жаздырылған. Ал күндүз орозо кармап, түнкүсүн нафил намаздарды окуп турған. Ысык-суук дебестен көптөгөн кыйынчылыктарга моюн сунуп, өзүнүн илимий иш-аракеттерин уланткан. Имам Сарахсий бир гана укукчу эмес, калам илимин жакшы өздөштүрүп, ар кандай диний жааттагы талаш-тартыштарға катышып, илимге өзүнүн салымын кошкон уалым эле.

ага бул дүйнөдөр аял киши менен жыпар жытты сүйүрү ыроолонду, намаз болсо көзүмдүн нүрүү кылынды (Насайи, Ишратун-Ниса, 10, Ахмад, 199 .128)

НАМЫСЫНДЫ

БУЛГАБА, ҮЙБААЛУУ БОЛ!

Исакова Жазгул

Намыс – бул, абийир, чынчылдык менен жуулушкан аруу сезим.

Адам баласынын эң төмөн сапаты - никесиз ойноп күлгөндүгү. Айрыкча аял затынын эң аялуу, эң асыл сапаты, намысына көлөкө түшүрбөгөндүгү. Намыс – баасы жок алмаз сыйктуу. Аны эч ким жете албай турган жерде сактоо керек. **«Үйбаа кылуу ыймандан. Уяттуу адам бейишке кирет! Үйбаасыздык жүрөктүн катуулугунан. Жүрөгү катып калган адам тозоку!....»** (Бухари, Иман, 16) Жарганаттар жарыкты жактырбагандай, адепсиздер адепти, намысы жоктор намысты, динсиздер исламды, наадандар илимди дал ошондой жактырбайт. Куран аяттарында уят-сыйыттан ажыраган коомдордун жер менен жексен болгондугу маалымдалат. Мисалга айтсак, Аад, Самуд, жана Лут коомчулугу уятсыздыктан, абийирсиздиктин азабынан Алланын каарына калышкан. Жашообузду карап көрсөк ыплас, Аллага жакпаган иштер кылышкан жерлерге Алла Таала ар кандай кырсыктар берип, эскертип жатат. Топон суу каптоо, жер титирөө, жер көчкү, сел ж.б.у.с алааматтарды жөнөтүп жатканына күбөбүз.

Куран аяттарында Алла Таалага ыйман келтиргендер, абийирдүү, үйбаалуу уяттуу жерлерин сактаган адамдар үчүн, **«Алар уяттуу жерлерин сакташат»** (Муминун сүрөсү, 23 аят). Алар акыретте Алланын кечиримине ээ болуп чексиз ыраймына бөлөнөөрү жана мусулман аялдар да, мусулман эркектер да мындай чоң күнөөлөрдөн алыс болуу керектигин маалымдаган.

Ошондой эле куттуу аяттарда азирети Юсуф (алейхис-салам) менен азирети Марям энебиз сыйктуу улуу инсандар ар-намысын бекем сактагандарын кабар берип, алардан чоң үлгү алууга үндөйт.

Юсуф (алейхис салам) төрөсүнүн жубайынан келген арзуу тилектен жаа бою качып, Аллага жалбарып **«Оо, Жараткан! Зындан бул аял чакырган иштен алда канча артык!»** (Юсуф сүрөсү, 33) – деп, ар-намысына көлөкө түшүргөндөн көре зынданга түшүүгө кайыл болгон.

Куттуу хадистерде кыятмат күнү маҳшар майданында Алланын көлөкөсүнө баш калкалай турган жети түрдүү адамдын арасында абийирин сактап калган пендлер да болоорун айткан.

Азирети Умардын (радияллаху анху) уулу дагы намысын сактаган, бактылуу адамдардан эле. Күндөрдүн биринде, акыл – эстен тандырчудай сулуу аялдын сунушуна арбалып бара жаткан кезде: **«Такыбаларды шайтан азгырса, алар (дароо Алланы) эстеп, өздөрүнө келишет»** (Аараф сүрөсү, 201) - деген маанидеги аятты эстээри менен дароо артка кайткан. Бирок, ал ала жипти аттабаса да бул кылышынан уялыш, эс-учунан танып жерге жыгылып, ошол бойdon дүйнө салган.

Биз канткенде абийирибизди сактай алабыз? Жүрөгүбүз тынчсыздынып, жаныбыз сыйылып жатса Алла Тааланы эстеп зикир кылалы. Шайтан салган азгырлык ой кыялдарды жан дүйнөбүздө чоң фильмге айландырбай, ал абийирсиз кыялдарды уулуу жылан катары кабыл алып, алыс болууга жан үрөйлү. Жакши, чынчыл, ар намыстуу, абийирдүү, үйбаалуу достор менен биргө бололу. Илимдүү адамдардын жанына барып, руханий дил азыктан алып, акыл-насаатын угуп, жүрөгүбүздү жумшарталы. Биш жүрбөй кандайдыр бир пайдалуу иш менен алек бололу. Адамды кумарлантып, жаман жолго жетелей турган чөйрөлөрдөн жана никесиз катнашка үндөгөн төле берүүлөрдү, интернет булактарындағы ыплас сайттарды көрүүдөн оолак бололу. Кудсий хадистерде айткандай, **«Адам пенде дайыма Алла Тааланы эстесе, Ал да бизди эстейт»**. Аллага жалбарып дуба кылуу – бул, ибадат болуп саналат эмеспи. Дуба кылуу дагы күлчүлүктүн өзөгү. Алла Таала Куран аяттарында: **«Дуба кылгыла! Дуба-нарды кабыл кылайын...»** (Муминун сүрөсү 60) – деп бизди дуба кылууга чакырат.

Жараткан Алла Таала ар бир адам баласына жеке эрк - каалоо берген. Үйбаалуулугунан ажыраган адам, адамдык касиетинен да ажыраган болот. Андыктан абийирсиз, ар-намыссыз, тунгуюк караңгы жолдон оолак болуп, ушул эрк-каалообузду жакшылыкка колдонун, абийир ар-намысыбызды коргоого жан үрөп жашайлай.

Э

герде боорукер болууну кааласаң, кембагалды тойгүз, жетимдин башынан сыла!» (Ахмад, 387, 263)

ЫМЫРКАЙДА ЭМНЕ КҮНӨӨ?

Асанова Мээрзат

Жоктон барды жаратып, адамзаттын кызматына сунган да, ал эми пендеге зарыл болгон жөндөмдү, күч-кубатты ыроологон жалгыз Алла Таала. Өмүрдү да, өлүмдү да берген Жараткан Алла Таала. Бир адамдын тагдыры, мамлекеттин тагдыры. Бизди ойго батырган жүрөк сыздаткан курч маселердин бири бул – бойдон алдыруу (аборт). Азыркы учурда биздин мамлекеттин кризиси экономика жактан эле эмес, эң чоң **адеп – ахлак кризиси** бар. Бойдон алдыруу маселесин ойлонолу жана андан куттулууга жардамчы бололу. Бойдон алдыргандар: биздин бир тууган эжелериз, синдилирибиз, карындаштарыбыз жана мекендеристериз. Туугандар! Биздин мамлекет бойдон алдыруу боюнча 93 мамлекеттин ичинен бешинчи орунда турат э肯. Зээнди кейите турган маселе. Болбосо калкыбыздын саны жакын арада эле алты миллион болду.

Айрым үй-бүлөлөр ырысқы маселесин жакшы түшүнө албай жатышат. Ошол себептен: «*жашоо турмушту жакшыртып алалы, анан балалуу болобуз да. Азырынча аны багууга каражатыбыз жетишпейт, аларды ким багып, ким окутат*» - деген чолок ой менен боюнан алдырышат, көп балалуу болуудан качышат. Алланын берешендигин түшүнбөй, бала багуудан коркуп боюнан алдыруу – бул бери жагы сабатсыздык, ары жагы мыкаачылык. Пайгамбарыбыз Мухаммад Мустафанын (с.а.в) учурunda сабатсыз, мыкаачы арабдар өз кыздарын «*атакелеп*» жалбарганина карабай тириүлөй чункурга түртүп көмүп салышкан. Ал эми биз, курсагыбыздан тириүлөй кестирип жатабыз. Тагыраак айтканда, боюнан алдыруу ошол каранғы доордогу арабдардын ишин кайталоо болуп саналат. Ислам динибиздин көз карашында - себепсиз, куру шылтоолор менен бойдон алдырса **чоң күнөө**. Адам өлтүрүүгө барабар. Ибни Масуд баяндаган бир хадисте: Ибни Масуд Пайгамбарыбыздан (с.а.в) сурадым дейт: - «*Жараткандын астындағы эң чоң күнөө эмне?»* - деп. Ал айтты: - *Жаратканга шерик кошуун чоң күнөө*. - Андан кийинки чоң күнөө эмне дедим? Пайгамбарыбыз (с.а.в) - менин ырысқымды балам жеп койот деп, балаңды өлтүрүү бул - чоң күнөө деди. Андан кийин кошунаңдын аялы менен ойноштук кылуун» - деди (Бухари, Муслим). Бул хадисте Пайгамбарыбыз (с.а.в) балаңды өл-

түрүү де-
генде, чо-
ноюп калган
баланы эле
эмес, төрөлө элек
ымыркайды да айтып
жатат. Ошондой эле баланы

өлтүрүү менен ойноштук, Аллага шерик кошконго барабар экендигин айтып өткөн. Эгерде бул иштерди кылган болсон бул сенин адамдык сапатка жарашибаган, напсиңди, шахфаттыңды кармай албастан кылган абиийирсиз ишин. Бул абиийирсиздигине таза, күнөөсүз, кичинекей ымыркайдын эмне күнөөсү бар? «*Адамдардан уялыш алдырдым*» -дейт. Биз биринчи Кудайдан уялалы. Заалымдардын камчысы болбойлу. Фараондор кылган иштерди биз кайталабайлы. Ар бир күнөө иштин кесепети сөзсүз түрдө келээрин унуптайлы.

Кадырлуу Пайгамбарымдын (с.а.в) сүйүктүү үммөттөрү! Менин урматтуу диндештерим! Эгерде «*үй-бүлөмдү мен багып жатам*» - деген ойдо болсок, анда биз адашуюдабыз. Болгону биз берилген ырысқыны таратуучубуз, себепчибиз. Түркөй түшүнүгүбүздүн айынан, жарык дүйнөгө өз ырысқысы менен келе жаткан наристелерди бойдон алдыруу менен чектеп жатабыз. Бойдон алдыруу – ырысқыны чектөө эмей эмне? Терен ойлонуп көрбөйлүбү? Эгер ал ымыркай төрөлө турган болсо, балким, үммөткө пайдалуу, жарамдуу адам болмок. Акылман ата-бабаларыбыз: **«Карындағы баланын хан болоорун ким билет. Бешиктеги баланын бек болоорун ким билет»** - деп жөн жерден айтпаса керек. Алланын Элчиси Мухаммад Мустафа (с.а.в) хадисинде: **«Акыретте мен үммөтүмдүн көптүгү менен сыймыктанам»** - деп айткан. Демек, биз эмнени тандашыбыз керек? Напсинин каалосу менен жашап, күнөөгө батуубу же Мухаммад Пайгамбарыбыздын (с.а.в) аманатын аткарару менен сыймыкка ээ болуубу?

Момун мусулман акылдуу, баам парасаттуу болушу керек. Жогоруда айтылган Аллахтын Элчисинин сөздөрүнө көнүл коюп, терен ойлонсок, тайкы ойлордон алыс болоор элек.

Денеңе бал, каймак өндөнгөн нерселерди аз бер! Себеби аны ашыкта азыктандырган адам, ақырында насынин торунда түщүп, аргасыз бармак тиштейт». (Аз. Мавляна)

Никаких ♥ Валентинок ♥ Я мусульманин!

Xотелось бы начать с благодарности Аллаху, Господу всего сущего, мир и благословение его последнему посланнику Мухаммаду да благословит его Аллах и приветствует, а затем: В этой статье я хотела бы попытаться разобраться в истинной миссии священника Валентина и в настоящем понимании любви, которое заложил в нас Аллах. Забытые до краев полки магазинов сладостями и предметами олицетворяющими чувство плотского влечения противоположных полов друг к другу, переполненные в ожидании покупателей цветочные магазины, глаза молодежи наполненные ожидания от предстоящего праздника и т.д. и т.п. Это то, что мы видим каждый год четырнадцатого февраля, но это не то, чего добивался Валентин своей деятельностью. Если вы, дорогой читатель, помните, то священник Валентин заключал браки между легионерами и девушками, которым было запрещено, императором Клавдием II, связывать себя семейными узами, чтобы забота о семье не мешала службе. Сегодня же прикрываясь именем священника Валентина, мы наблюдаем: как во всем мире появляются незаконно рожденные дети, матери которые порой и не подозревают кто же все таки отец ребенка; сколько молодых девушек сбегают с домов, со своими так называемыми возлюбленными, порывая отношения с родителями; в долги залезают молодые люди, чтобы произвести впечатление на девушек. Все это и многое другое в последствии этого дня. А что же самое ужасное? Ведь мы искренне верим, что это и есть любовь. В Священном Коране в суре Ар-Рум в 21-ом аяте: «Из Его знамений то, что он создал вам из вас же самих пару, чтобы вы жили с ними. И создал между вами любовь и милосердие. Это знамения для людей размышляющих».

Здесь Аллах нам показывает, что создал для нас

пару и построил между нами любовь и милосердие. И любовь здесь имеется ввиду настоящая, не временная, не переменившая. Переменчивыми могут быть наши временные чувства, минутные порывы, порожденные небольшим всплеском адреналина, которые, как правило, быстро сменяются и через время могут быть совершенной противоположностью предыдущих чувств. Аллах не зря подчеркнул любовь вместе с милосердием. Ведь настоящая любовь всегда идет бок о бок с прощением, терпением, пониманием, взаимными уступками, то есть с милосердием по отношению к близкому. Такие отношения возможны исключительно в семье, где человек проявляет себя таким, каким является. В семье он уже не притворяется, как притворялся несколько лет на свиданиях.

Эта тема широка и глубока, и конечно таким кратким очерком не охватить, и не объять ее, но я постаралась затронуть самое важное: любовь и брак, а точнее любовь в браке. Также хотелось бы отметить, что Чиновники комитета по делам религии Саудовской Аравии утверждают, что день Валентина является языческой традицией и поощряет внебрачные отношения. В государстве в 2004 году издана фетва, в которой сказано: День влюбленных - Языческо-христианский праздник. Мусульмане, верующие в Аллаха и в Судный день, не должны праздновать этот день, чтобы избежать гнева Аллаха. Да, мой монолог должен быть посвящен дню Валентина, поэтому, призываю всех помнить, что священник боролся за право людей на брак и что любовь нужно строить в браке. Да простит нас всех Аллах и поведет нас по верному пути и не даст заблудиться.

Жан дүйнөң рухий даам-өнүмдөрдөн көбүрөөк бергин! Ага сергек ой-жүргүртүр, терең түшүнүк жана ибадат маңызын итир, рухың бара турган жерине кыйналбай күттүр жетсин! (Аз. Мавляна)

НАТАЛЬЯ:

КАК МОЖЕТ В ОДНОМ И ТОМ ЖЕ ЧЕЛОВЕКЕ БЫТЬ ТРИ ЛИЦА? КАК БОГ МОЖЕТ БЫТЬ ЧЕЛОВЕКОМ?

Уважаемые наши читатели, хотим поделиться с вами большой радостью! Еще два человека обрели веру, приняли ислам и спасли свою вечную жизнь. Это история о тете Нине и ее дочери Наталье. Они живут рядом с нашим медресе.

Самый большой призыв к Исламу, является призыв своей нравственностью!

Будучи соседями медресе, а также помогая по уходу за садом, Наталья заметила доброжелательное отношение к себе, несмотря на то, что она не была мусульманкой. В стенах медресе она не чувствовала себя чужой наоборот, здесь она нашла покой и поддержку. Постепенно Наталья почувствовала потребность стать частью, этого огромного мира- мира Ислама. Никто не принуждал её к этому. Она долго и осознанно шла к этому, и Аллах даровал ей веру. Вслед за ней обрела веру и её мама, тётя Нина .

«Тот кому указывает путь Аллах, идёт истинным путём. **Те же, кого Аллах сбивает с пути, становятся заблудшими.**» (Сура Араф. 178 аят)

Тётя Нина приехала в Киргизию 1961 году, долгое время работала фармацевтом в аптеке, а сейчас она пенсионерка. Ее дочь Наталья работала стюардессой. Они жили в атмосфере атеизма, ведь в советское время всячески пытались заглушить чувство веры. О религии Наталья слышала от бабушки и дедушки, которые были христианами. Но почему-то в христианстве было больше вопросов, чем ответов.

Наталья рассказывает: Первый и самый мой главный вопрос: как может в одном и том же человеке быть три лица? Как бог может быть человеком? Никто не

мог ответить на эти вопросы. Чем взрослея я становилась, тем больше возникало вопросов. Кто бог, кто сын, кто отец? Когда я задавала христианам эти вопросы они, не могли ответить, потому что сами не понимали. Своими ответами они еще больше запутывали меня, появлялось еще больше вопросов. Больше всего меня поразило то, что Иисуса распяли на кресте, и тут же он обращается к отцу: «О отец, помоги мне!». Если он сам является богом, то к кому он обращается, и почему сам не спас себя? И тогда я поняла, что это не истина! Просто они одурманивают народ.

Ответы на все мои вопросы я нашла в Исламе. В Коране есть сура «Ихляс- искренность», она просто потрясла меня, до глубины души. В этой маленькой суре говориться: «Аллах один, Аллах вечный, Аллах не рождал и не был рождён. Он самодостаточен, и Ему нет никого равного».

Тётя Нина тоже долго изучала Ислам , прежде чем стать мусульманкой. Она прочитала много книг о нравственности мусульман. Её поразила справедливость и уважение по отношению ко всем людям.

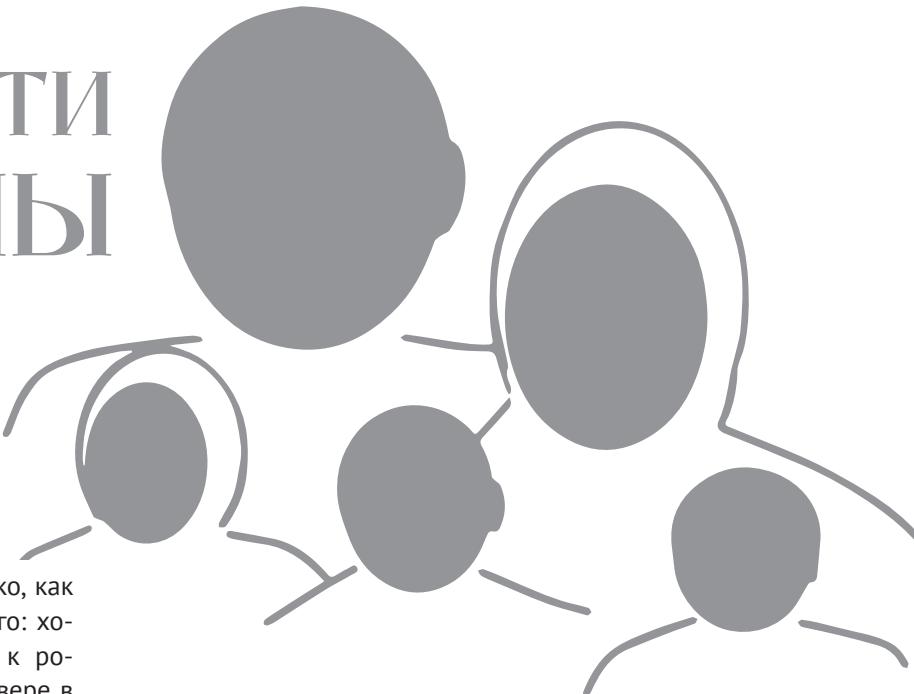
Тётя Нина делиться своими впечатлениями: В первые минуты , когда я приняла ислам и произнесла слова единобожия, я ничего не поняла. Но прийдя домой, я почувствовала волнение и в тоже время огромное облегчение, на душе стала очень легко. И тогда я поняла, что мой поступок верный. Тётя Нина и Наталья сейчас стараются еще глубже изучить Ислам. Они делают свои первые шаги к намазу, несмотря на свой немолодой возраст, обе пенсионерки стараются выучить суры и дуа необходимые для этого. Мы желаем им счастья и мира в обеих мирах . Да простит Аллах наши грехи. Аминь.

Dенени ашыкта азыктандырба! Аңткени ал акыр аягы топуракка берилүргү күрмандык. Сен эң алды көңүл дүйнөндөр аздекте, асырап бак! Бийик, жогору жакка барыргү жана Алданын ырайымынан шарапат таба түрган нерсе -мына ошол сенин жан дүйнөң!» (Аз. Мавлия)

ОБЯЗАННОСТИ МУЖЧИНЫ

Дурсунова Нармина

Ислам возносит родителей столь, высоко, как ни одна религиозная традиция до него: хорошее отношение и почтительность к родителям в Исламе уступает по важности только вере в Аллаха и поклонению Ему. В Коране говорится: «Поклоняйтесь Аллаху и ничего не придавайте Ему в сотоварищи. Делайте добро родителям...» (Сура Ниса 36 аят). Поэтому искренний и сознательный мусульманин всегда обращается с родителями наилучшим образом.

«Мужья – попечители жен (своих), поскольку одним (т.е. мужьям) дал Аллах преимущество перед другими (т.е. женами) и поскольку расходуют мужья (на содержание жен) средства из имущества своего» (Сура Ниса 34 аят). В Исламе мужчина отвечает за свою жену. Известно, что Пророк (с.а.в) как – то сказал: «Каждый из вас является пастухом и каждый несет ответственность за свою паству. Правитель является пастухом для народа и несет ответственность за свою паству, мужчина является пастухом для своей семьи и несет ответственность за свою паству, женщина является пастухом в доме своего супруга и несет ответственность за свою паству, слуга является пастухом для имущества своего хозяина и несет ответственность за свою паству. Итак, каждый из вас является пастухом и несет ответственность за свою паству» (Бухара, Муслим).

В Исламском обществе невозможно найти хотя бы одного человека, который бы не ощущал ответственность за ту или иную сторону жизни этого общества. Умму Салама (р.а) как-то спросила у Пророка Мухаммада (с.а.в) «О Посланник Аллаха, положена ли мне награда за то, что я трачу деньги на детей Абу Салимы, не оставляя их в таком – то и таком – то положении, ведь они являются моими детьми? » Пророк (с.а.в) сказал: «Да, тебя ждет награда за то, что ты потратишь на них» (Бухари, Муслим).

По словам Абу Масуда аль – Бадри (р.а), Пророк (с.а.в) сказал: «Если человек потратит что – ни будь на свою семью, надеясь благодаря этому приблизиться к Аллаху, то это зачтется ему наравне с милостыней» (Бухари, Муслим).

Более того, Ислам объявляет необходимые расходы на семью и детей наилучшим способом траты денег, и полагается на наибольшую награду Аллаха. Подтверждением этого может служить хадис, переданный Муслимом со слов Абу Хурайры (р.а) Посланник Аллаха (с.а.в) сказал: «Если потратишь ты динар на пути Аллаха, и динар на освобождение раба, и динар на подаяние неимущему, и динар на свою семью, то наибольшую награду получишь за тот динар, который потратишь на свою семью» (Бухари).

И поэтому душа истинного и искреннего мусульманина довольна и счастлива тем, что он тратит свои средства на детей, ведь она (душа) знает, что за любые траты на детей или кого – либо еще, которые делает мусульманин, желая приблизиться к Аллаху, Аллах обязательно даст ему большую награду. Искренний мусульманин не может покинуть своих детей и тем самым обречь их на нужду и гибель, поскольку он слышит голос великого Пророка, предупреждающего мужчин, которые не выполняют своих обязанностей по отношению к семье, о серьезнейших последствиях этого, о том, что подобные поступки относятся к числу тягчайших грехов и влекут за собой суровое наказание. «Достаточно греха человеку, если погубит он тех, кого кормит» (Муслми. Абу Дауд).

*Актын карага, же болбосо бир үлүттүн башка бир үлүтка үстөмдүргү
Ажок. Үстөмдүк бир гана тақыбалыкта (Ахмег bin Жанбал 5.158)*

САМЫЙ СИЛЬНЫЙ ТОТ - КТО ПОБЕДИЛ СВОЙ ГНЕВ. ГНЕВ - ПРИЗНАК СЛАБОСТИ

Самый сильный тот - кто победил свой гнев. Гнев – признак слабости

Один из признаков слабости человека, с чем обязательно нужно бороться – это подверженность гневу. Плох тот человек, который быстро впадает в гнев и поддаётся ему, даже если сам он обладает сильными руками и здоровым телом. Пророк (мир ему и благословение Аллаха) сказал: «Силён не тот, кто может повергнуть других, силён тот, кто владеет собой во время гнева» (аль-Бухари и Муслим).

Гнев – это один из языков пылающего огня. Когда человек гневается, одна из тайных нитей его души устремляется к проклятому шайтану, сказавшему в своё время: «**О Аллах, ты создал меня из огня, а его (человека) создал из глины**» притязая на превосходство его сущности над сущностью Адама (мир ему). Однако сущность глины – спокойствие и выдержка, а сущность пламени – полыхание, движение и нестабильность.

Естественным последствием гнева является злоба и зависть. О том, что гнев является порицаемым качеством, говорится во многих хадисах. Один человек попросил Пророка (с.а.в.) сделать ему наставление и получил такой ответ: «**Не гневайся**». Тогда этот человек повторил свою просьбу ещё несколько раз и каждый раз получал ответ: «**Не гневайся**. (Тирмизи)

Сообщается со слов Абу Хурайры, что Посланник Аллаха (с.а.в.) сказал:

«Силён не тот, кто может повергнуть других, силён тот, кто владеет собой во время гнева». Бухари

Разумный человек не должен поддаваться гневу, потому что шайтан имеет больше всего возможности влиять на него, когда тот гневается. Подавляй гнев и успокаивай его хладнокровием и выдержанкой. Не будь спешен, воистину, спешность заставит тебя ошибиться. Будь легким и мягким для близких и чужих. Не будь деспотичным и суровым, сторонись вспыльчивости, ведь шайтан играет со вспыльчивым человеком так же, как дети играют в мяч.

Как появляется гнев? Сущность гнева – возбуждение в крови, вызванное желанием отомстить. Когда человек гневается, огонь его гнева вспыхивает необузданым пламенем, от него раздуваются вены, в жилах закипает кровь, она подступает к голове так же, как кипящая вода поднимается к верхней части котла. Именно по этим причинам лицо и глаза человека краснеют, а кожа приобретает цвет крови.

Когда гнев начинает разгораться и полыхать, он ослепляет человека и делает его глухим к любым наставлениям и увещеваниям, потому что гнев подступает к мозгу и закупоривает пути человеческой мысли. Существует такая мудрость: «**Гнев – враг рассудка**». Далее, по мере развития, гнев продолжает свой путь и переходит на органы осязания, плотной пеленой затягивая зрение, и тогда человек перестаёт видеть вещи в их истинном свете. Гнев оказывает точно такое же влияние на мозг и

*Р*асулларының жұрғаңынан жарық нұр тағқандыктан, караңғыда ийнени анын жарығы менен саптап алғрумун. (Аз. Айша р.а.)

сердце человека. Если же гнев возрастёт ещё больше, то он способен даже убить своего обладателя.

Но тот, кто утрачивает гнев полностью, уже не способен духовно развиваться, потому что одним из главных способов духовного развития является направление гнева против своих собственных страстей и низменных желаний. Праведный человек гневается на самого себя, если его душа начала склоняться к скверным желаниям. Поэтому абсолютная потеря гнева как такового порицаема, а значит необходимо искать средний путь между двумя крайностями.

Гнев влияет не только на душу, но и на внешность человека: цвет его кожи изменяется, тело становится дёрганным, действия – необдуманными и беспорядочными, выражение лица – неестественным, а поведение напоминает беснование умалишённых.

Если бы разъярённый человек посмотрел на себя со стороны и увидел, как мерзко он выглядит в данный момент, то испытал бы отвращение к самому себе. При этом надо помнить, что уродство, скрытое в душе, намного больше, чем то, которое отразилось на внешности.

Способы подавления гнева от Пророка (с.а.в.)

1) Сохранение молчания.

Сообщается со слов Ибн Аббаса, что Посланник Аллаха (с.а.в.) сказал: «**Если гневаешься, то молчи**». Сахих Аль-Джами

2) Обращение к Аллаху за защитой от шайтана.

Сообщается, что Сулейман ибн Сурад (р.а.) сказал: «Я сидел вместе с Пророком (с.а.в.), когда два человека рядом стали ругаться друг с другом.

При этом у одного из них покраснело лицо и вздулись вены. Тогда Пророк (с.а.в.) сказал:

«Я знаю слова, сказав которые, он отвёл бы от себя то, что сейчас испытывает. Если бы он сказал: «Обращаюсь к Аллаху за защитой от шайтана -А'uzu bi-Lляхи мина-шшайтан», – его бы покинуло то, что он сейчас испытывает. Бухари

Также Аллах (Велик Он и Славен) сказал: «**А если сатана станет наущать тебя, то прибеги к защите**

Аллаха, ведь Он – Слышащий, Знающий» (Сура Араф - 200)

3) Смена позы.

Если во время гнева человек стоит, то ему следует сесть, а если сидит, то надо принять лежачее положение. Сообщается со слов Абу Хурайры, что Пророк (с.а.в.) сказал: «**Если кто-либо из вас разгневается в то время, когда стоит, то пусть сядет, а если гнев не пройдёт, то пусть ляжет**». (Ахмад)

Смысл такой смены позы заключается в том, чтобы человек приблизился к земле, из которой был создан, вспомнил свою первооснову, смирился, укротил свой пыл и унишил свою надменность, ведь ярость производит из высокомерия. Также сообщается, что Пророк (с.а.в.) сказал о гневе: «**Кто найдёт в себе нечто подобное, пусть приложится щекой к земле**». (Ахмад)

4) Совершить омовение.

Если человека охватывает гнев, то одним из методов его подавления является омовение (тахарат). Мудрость этого действия раскрывается в следующем хадисе. Посланник Аллаха (с.а.в.) сказал: «**Воистину, гнев – от шайтана, и воистину, шайтан создан из огня, огонь же тушат водой, поэтому если кто-то из вас разгневается, то пусть совершил омовение (тахарат)**». (Абу Дауд)

Победа над гневом

Говоря о добогодзенных людях и отмечая их благородные качества, Всевышний Аллах сказал:

«**Стремитесь к прощению вашего Господа и Раю, ширина которого равна небесам и земле, уготованному для добогодзенных, которые делают пожертвования в радости и в горе, сдерживают гнев и прощаются людям. Воистину, Аллах любит творящих добро**» (Коран Али - Имран 133-134).

Аллах перечислил в этом аяте несколько самых ярких качеств, свойственных добогодзенным людям, в числе которых назвал их способность сдерживать свой гнев и прощать людей. Также Посланник Аллаха (с.а.в.) сказал: «**Кто сдержит свой гнев, когда имеет возможность дать ему волю, того Аллах призовёт [в день Суда] в присутствии всех творений и даст ему выбрать ту из райских жён, какую пожелает**». (Тирмизи)

Хвала Аллаху, Господу миров. Мир и благословение Посланнику Аллаха, а также его семье и всем его сподвижникам.

Он сказал: «Что помешало тебе пасть ниц, когда Я приказал тебе?» Он сказал: «Я лучше него. Ты сотворил меня из огня, а его – из глины» (Коран сура Аль Араф: 12).

Жоомарт адам Алла Таалага, бейшике жана элге жакын, тозок отранан
Жалыс болот. (Тиризий.Бирр.40)

Хилья-и Шариф

Словесный портрет Пророка (мир ему и благословение Аллаха)

Словесный портрет Пророка (мир ему и благословение Аллаха) «Пророк (с.а.с.) сказал: «Если кто-то будет видеть Хилье после меня, то это то же самое, как если бы он на самом деле видел меня, а тому, кто будет видеть это из любви ко мне и желания меня, Господь запретит огню Ада дотронуться до него. Он будет спасён от испытаний могилы, и он не будет выставлен нагим в День Воскресения». (Тиризии)

Слово «Хилья» в словаре имеет следующие значения: украшение, прекрасный лик, красота души. В исламской же терминологии оно означает словесный портрет нашего Господина Пророка (с.а.в.), описанный в меру возможностей, которыми обладает слово человеческое.

Эти попытки написать словесный портрет Прекрасного из прекраснейших – нашего Господина Пророка (с.а.в.) – хотя бы самую малость способны утешить тех, кому не довелось попасть в «век счастья», и тех, сердца которых горят от жажды свидания с Ним! Люди, передающие нам драгоценные предания о нашем Господине, словно преподносят нам каплю из моря. Верующие, пытавшиеся разглядеть в этих каплях океан, преумножая свою любовь к Господину Миров (с.а.в.), старались, беря пример с Его образцовой личности, украсить свой духовный облик благородными чертами характера, свойственными Ему... Несомненно, что каждый человек способен воспринимать Благородный образ Посланника Аллаха сообразно степени своей любви к Нему.

Хасан и Хусейн (р.а.), которые слушали и не могли наслушаться рассказов о прекрасном облике нашего Пророка (с.а.в.) не раз слышали расска-

*Келише албаган ар эки жакты тен, укпай түрүп, тегим тыгарба! Түрра
тегимди эки жакты уккандан кийин гана бере аласың! (Ахмад бин Ханбал.90)*

зы о Его Священном образе от их отца Али (р.а). Позднее они передали их нам.

Посланник Аллаха(с.а.в.) был выше среднего роста. Он обладал прекрасно сложенной, пропорциональной фигурой. Грудь Его была широкой, плечи прямыми. Между лопатками у Него была печать пророчества. Кости и суставы Его были крупными. Тело Его было белым с розовым оттенком, излучающим свет, и было мягким, как шелк. Его тело было всегда чистым, опрятным, и от него исходил аромат благовоний, вселявших спокойствие, бодрость духа и радостное настроение. Когда кто-то из людей обменивался рукопожатием с Ним, то в течение всего дня он ощущал изящный, легкий аромат, исходивший от Него в момент рукопожатия. Казалось, будто розы позаимствовали свой аромат у Него....Борода Его была густой, и когда Он отпускал ее, то она умещалась в ладони Его...

В то время, когда Он скончался, в Его волосах и бороде было меньше 20-ти седых волосков. Брови Его, напоминавшие полумесяц, были широки, и они не были сросшимися. Между бровями у Него была жилка, которая вздувалась в минуты Его гнева во имя Всевышнего Аллаха. Зубы Его были подобны жемчугу. Он всегда использовал мисвак для их очищения и рекомендовал его всем для частого пользования. У Него были длинные черные ресницы. Зрачки Его глаз были абсолютно черными, а белки глаз – абсолютно белыми. Казалось, будто глаза Его были подведены сурьмой. Его телосложение было столь же несравненно прекрасным, как и Его душевная гармония.(Хаким)

Мать правоверных Айша (радыйаллаху анха) говорит:

«От лица Посланника Аллаха (с.а.в.) исходил такой свет, что я даже ночью могла вдевать нитку в игольное ушко». [Тирмизи]

Он не говорил напрасных, лишних слов. Каждое Его слово было назидательным и мудрым. К каждому человеку Он обращался соответственно уровню его ума и восприятия.

Он был человеком скромным,держаненным и умеренным во всем. Во время смеха Он не допускал крайностей, позволяя Себе разразиться хохотом. Был всегда улыбчивым. Того, кто видел Его неожиданно, вдруг охватывал благоговейный трепет. Люди, беседовавшие с Ним, привязывались к Нему всем сердцем.Он был учтив, мягок, добр, обходителен со всеми людьми так же, как со своими домочадцами и сахабами-сподвижниками.

Будучи весьма любезен с верующими, Он изволил сказать им следующие слова:

«Пока каждый из вас не станет желать для брата своего по вере того же самого, что он желает для себя, до тех пор он не сумеет стать совершенным верующим!» (Бухари).

Он прекрасно относился к своим слугам, кормя их той же едой, что ел Он сам, одевая их так, как одевался сам. Он был щедрым, радушным, чутким, мягким, а если понадобится, решительным или же кротким. Он был верен данному Им слову, обещанию. Он превосходил всех людей Своим интеллектом, благородством морального облика, добропорядочностью, достойной всяческих похвал. Внешний облик Его был прекрасен, нрав – совершенен...

Он гневался только в тех случаях, когда попиралось право или отвергалась истина. И тогда гнев Его длился до тех пор, пока истина не торжествовала... Только после этого Он успокаивался...Он никогда не гневался по поводу Себя, не защищал самого себя и не вступал в полемику... Он не входил в чью-либо комнату, не попросив вначале разрешения.При распределении домашнего времени Он делил Его на три части. Первую часть времени Он посвящал богослужениям, вторую – семье, а третью – лично Себе. Время, отводимое Им для Себя, Он распределил между простыми людьми, не обделя никого из них Своим вниманием. Он завоевывал сердца всех людей...

Все Его действия и поступки постоянно сопровождались зикруллах – упоминанием имени Всевышнего Аллаха

Он не успокаивался до тех пор, пока не выполнял просьбу человека. В случаях же, когда это было невозможно, Он старался успокоить своего собеседника хотя бы добрым словом. Он всегда сочувствовал несчастью других людей.

Он говорил:**«Не встречай с радостью беду, которая произошла с твоим братом по вере мусульманином! Всевышний Аллах милостиво убережет его и избавит от беды, а вот тебя подвергнет испытанию!»** (Тирмизи)

Любезность,привлекательность,величие, добро-порядочность Его достигали такой степени, что Ему не требовалось никакого дополнительного чуда, чтобы доказать то, что Он был Посланником Аллаха...

Его моралью, Его этикой был Священный Коран.

Әң жакши үй – игинде жетим жакши каралган үй, эң жаман үй – жетимге жаман мамиле қылган үй! (Ибни Маажа, Абу. 6)

Доброта Мусульманина к соседям

Круг благодеяний по отношению к соседям не ограничиваются мусульманами. Мусульманин оказывает благодеяние и в том случае, когда соседи не мусульмане. Это полностью соответствует великому руководству ислама, его великодушию ко всем людям, независимо от их вероисповедания и религиозных понятий, если они не проявляют враждебность и не причиняют зла мусульманам. Как говорится в священном Коране: «Аллах не запрещает вам благодетельствовать и поддерживать связи с теми неверующими, которые не сражались с вами и не изгоняли вас из родных жилищ. Поистине, Аллах любит благодетелей и тех, кто поддерживает взаимную связь». (Сура Мумтахина 8 аят).

Правоверные всегда исходят из глубоко гуманной позиции, великодушие. Например, когда сподвижнику Пророка (с.а.в) Абдалла ибну Амру (р.а) подготовили овцу, он спросил у слуги: «Отнес ли кусок мяса нашему соседу – иудею? Потому что, я слышал, как посланник Аллаха (с.а.в) говорил, что ангел Джебраил (р.а) советовал хорошо относиться к соседям».

Поистине ислам проявляет безграничное милосердие ко всем людям, не зависимости от их веры! Какая прекрасная забота о тех, кто живет рядом с нами. Исто-

рия свидетельствует о том, что последователи писания (т.е. христиане и иудеи) жили по соседству с мусульманами в полной безопасности – за себя, имущество, за свои убеждения и вероисповедание. Они жили в обстановке добрососедства, счастья, гармонии, свободы слова и веротерпимости. Их храмы издавна размещались в мусульманских поселениях. Благодаря такому отношению многие люди стали мусульманами.

Ислам, подчеркивает особое положение ближайшего соседа. Оно и понятно. Именно с ближайшими соседями складываются наиболее тесные отношения. Такое отношение позволит сохранить дружбу и взаимные симпатии.

Аиша (р.а) вспоминала: «Я сказала: «**О посланник Аллаха! Если у меня двое соседей, то кому в первую очередь надо сделать подарок?**» Он ответил «Тому, двери которого ближе». (Муслим)

Однако, это не означает, что мусульманин оставляет без внимания дальних соседей, не совершая благодеяние по отношению к ним. Хорошее отношение к соседям является одним из тех высоких нравственных качеств, которые ислам изначально вырабатывает у мусульман.

БАНАНОВЫЙ РУЛЕТ

Ингредиенты:

Тесто
-4 шт. яйца
-1 ст. сахара
-1 ст. муки
-1 пакет разрыхлитель тесто
-1 банан
-Кокосовая стружка

Крем

-2,5 ст. молока
-0,5 ст. сахара
-4 ст. ложки муки
-1 шт. ванилин

Приготовление:

Тщательно сбиваем миксером яйцо, сахар, муку и разрыхлитель. Выстелить на противень пергаментную бумагу и выложить тонким слоем получившуюся массу. Выпекать 15-20 минут при 170% до румяной корочки.

В кастрюлю наливаем молоко, сахар, муку, ванилин и хорошоенько перемешиваем. Ставим на плиту, и постоянно помешиваем до сгущения и охлаждаем. Обмазываем рулет кремом и на край выкладываем банан, с этого края начинаем заворачивать рулет. Сверху рулета тоже ма-жем кремом и украшаем кокосовыми стружками. Приятного аппетита.

Полезный совет: Что бы тесто быстрее отлепилось от бумаги, нужно свернуть горячий рулет и накрыть влажным полотенцем.

А ВЫ ЗНАЛИ???

- Если молоко пригорело, добавьте в него немного соли и охладите. Щепотка соли предохранит молоко от сгущения.
- Свежесть сырого яйца проверяется так: растворите в стакане столовую ложку соли, свежее яйцо в таком растворе опуститься на дно, несвежее будет плавать сверху.
- Ковер можно легко вычистить, разбросав по нему несколько горстей соли, а затем собрать ее пылесосом.
- Яйца с треснутой скорлупой не вытекают, если их варить в соленой воде.
- Если в новой чугунной сковороде прокалить соль, то пища не будет пригорать.
- Чтобы мутное подсолнечное масло стало прозрачным, добавьте на литр масла одну чайную ложку соли и через три дня перелейте его в другую бутылку.
- Раствор соли служит прекрасным домашним средством при легкой простуде. При боли в горле полоскание не только излечивает болезнь, но делает горло менее восприимчивым к простуде и способствует отделению мокроты.
- Даже самый сильный насморк проходит если через каждый два часа втягивать носом соленую теплую воду.

Полезные продукты для мозга

ОРЕХИ - Содержат огромное количество Омега 3 жирных кислот, железо и фосфора. Эти вещества являются главными составляющими для клеток мозга.

ЯБЛОКИ – Богаты кверцетином, антиоксидантами, который защищает мозг от нейродегенеративных заболеваний.

ТЕМНЫЙ ШОКОЛАД – Содержит антиоксидант флавонол, который улучшает приток крови в мозг.

ЗЕЛЕННЫЙ ЧАЙ – Содержит катехин, который сохраняет работоспособность мозга, помогает в борьбе против умственной усталости.

РЫБА – (тунец, сардины, форель, лосось) содержат омега, жирные кислоты которые помогают работе мозга.

ЧЕРНИКА – Помогает не только улучшить память, но и предотвратить нейродегенеративные заболевания (болезнь Альцгеймера и слабоумие).

ЯЙЦО – Содержит витамин В4 который способствует улучшению работы памяти и скорости реакции.